

KRIKŠČIONIŲ
BENDRIJOS
TIKĖJIMO ŽODIS
DVISAVAITINIS
LAIKRAŠTIS

Išeina du kartus per
mėnesį, šeštadieniais.

Leidžiamas nuo
1997 m. sausio 9 d.

<http://www.btz.lt>

Ganytojas

Nr. 14 (351) 2011 m. liepos 16 d.

Kaina 3,30 Lt

DARIUS ŠIRVYS

Tikėjimo dramos eskizai

Šiame numeryje:

Aurelija Umbrasienė
(Ne)vaisingos Onos
istorija.....9 p.

John Stott
Evangelijos
skelbimas per
vietinę bažnyčią.....10 p.

Harold A. Netland
Vienas Viešpats ir
Gelbėtojas
visiems? (V)11 p.

Priedo tema: augti dvasia

John Ortberg
Dieve paslėptas
gyvenimas.....5 p.

Richard Foster
Dvasinio augimo
planas.....5 p.

Jonas Auksaburnis
Šventoji sielos
ugnis.....7 p.

Nė viena karta neišvengė savo laikmečiui būdingų problemų ir grėsmių. Krikščionims jų irgi visuomet pakakdavo – šiandien, pavyzdžiui, tūlas baiminasi dėl islamo ekspansijos į Vakarus, sekuliarizacijos, vartotojiškumo išsigalėjimo, vertybių krizės. Nors tai ištis kelia nerimą tiek snaudžiančiai Vakarų visuomenei, tiek pačiai krikščionybei, pripažinkime, kad tai nebūtų taip „jautru“ mums, krikščionims, jei patys būtume tais, kuo sakomės esą. Gali būti, kad didžiausia bėda ne kažkur išorėje, bet mumyse, dažnai tiesiog nenorinčiuose gyventi pagal Evangeliją, kurią skelbiame kitiems. Tik neketinu verkšlenti ar ko nors kaltinti – vargu ar taip ką besudominsi – tiesiog siūlau nupūsti dulkes nuo krikščioniško pasaulimo sampratos, pažvelgiant į jį dramos kontekste. Gal tai mus praturtins naujomis mintimis ir su-

Jean-Leon Gerome. Krikščionių kankinių paskutinė malda

teiks gaivaus įkvėpimo mūsų liudijimui?

Dramos metafora

Garsusis anglų dramaturgas Viljamas Šekspyras yra pavadinęs šį pasaulį *scena*, o jame

gyvenančius žmones *aktorais*. Pasak jo, kiekvienas šiame gyvenime turi savo vaidmenį ir suvaidina jį ne vieną. Turima omenyje ne tai, jog žmonės linkę į dvigubą gyvenimą ar veidmainystę, – tiesiog patį gyvenimą

Šekspyras prilygina vaidmeniui. Jei taip, tuomet krikščionys jokia išimtis, nes jie taip pat savo *vaidyba*, gyvenimo liudijimu kažką geriau ar blogiau įkūnija šio pasaulio *scenoje*.

Nukelta į 2 p.

RAMŪNAS JUKNA

Išdrįsk perkrauti

Bandau suskaičiuoti, kiek jau metų mūsų bendrijoje yra rengiama krikščioniška vasaros stovykla jaunimui. Pasimečiau beskaičiuodamas. Bet, nepaisant šito, širdis džiaugiasi, kad bėgant metams, keičiantis jaunuolių veidams bei tarnautojams, nesikeičia mūsų troškimas tarnauti jaunimui bei didelis jaunuolių noras važiuoti į vasaros stovyklą.

Prisipažinsiu, vykti į jaunimo stovyklą yra kvapą gniaužiantis iššūkis. Pasirengti stovyklai yra nemenkas darbas. Ne viskas pavyksta, kaip planuoji, ne

viskas pasiteisina. Planuoji, meldiesi, mąstai, nerimauji, o išeina...

Mano prisipažinimas nebūtų pilnas, jei nepasakyčiau, kad važiuoti į jaunimo stovyklą yra didžiulis dvasinis nuotykis ir neišpasakyta garbė. Ką reiškia nerimas ir rūpestis dėl veiklų bei programos, kai palenkęs ausį stovykloje gali išklaudyti sesers išpasakotą, širdį draskantį liudijimą... Ką reiškia nesėkmės baimė, kai maldoje mano ir jaunėsiojo brolio ašaros susilieja į bendrąją vagą Kristaus delne... Viešpats liečiasi prie jaunų širdžių, Jis atlieka tą, paprasta aki-

mi nematomą, darbą, kurio taip lengva nepastebėti, kurį taip lengva paniekinti.

Koks neišsakomas džiaugsmas vėl ir vėl patirti Dievo gerumą, kai nusidėjėlis daužosi į krūtinę, o ištikimojo rankos sustiprėja Kristuje... Kokie neišdildomi išpūdžiai matyti iš krikšto vandens brendančius savo brolius ir seseris, stebėti, kaip jie su virpuliu širdy paskęsta stovyklautojų sveikinimuose...

Brangus skaitytojau, ar nesibaimini šiandien dvasinių nuotykių? Ar nebijai išbandyti

Dievo? Jei tavo metai tau „sako“, kad jau nebe laikas į jaunimo stovyklą, šis paraginimas vis tiek skirtas tau. Kviečiu tave melstis už jaunimo stovyklą. At-rask jaunuolį, kuriam tereikia padaršinio vykti į ją. Visada gali materialiai paremti tokį, kuris neišgali susimokėti už stovyklą.

Jaunasis skaitytojau, kreipiuosi į tave. Ar išdrįsi atvykti į krikščionišką stovyklą, jei niekada joje nebuvai? Ar atrasi daugybės troškimų ir norų jūroje devynias dienas, kurias gali praleisti su tikinčiu jaunimu? Ar paspausi ALT+F4 ir mygtuką „Perkrauti“? Ką Dievas yra paruošęs tau?

Visą informaciją apie jaunimo stovyklą rasite šiuo interneto adresu: http://btz.lt/statiniai_lt/greitai/1/4362

Atkelta iš 1 p.

Tikėjimo dramos eskizai

Šią mintį reformatų teologas Kevinas Vanhoozeris išplėtoja ir dramos metaforą pritaiko krikščioniškos bendruomenės gyvenimui. Pasak jo, ganytojo tarnystę galima prilyginti režisieriaus darbui – svarbiausias jo uždavinys yra perteikti ir išaiškinti vietinės bendruomenės nariams, *aktorių komandai*, biblinį tekstą – *scenarijų*. Idealu, kai ganytojas yra ir teologas, *dramaturgas*, gebantis meistriškai tarpininkauti tarp teksto, kurį reikia atlikti *scenoje* (pasaulyje), ir ji atliekančių *aktorių* (bendruomenės tikinčiųjų). Svarbiausia yra paklusti tekstui, o pradėjus jį įgyvendinti *scenoje*, nuolat analizuoti šią *vaidybą*. Režisierius (ganytojas) turi išaiškinti aktoriams *scenarijaus* (Evangelijos) prasmę, kad per jų *vaidybą* (gyvenimą ir tarnystę) atsivertų biblinio teksto žinia *žiūrovams* (pasauliui). Idant Šventasis Raštas užpildytų bendruomenės gyvenimą, ganytojas turi padėti bendruomenei tapti vis geresniais *aktoriais* ir mokyti juos teksto, *scenarijaus* (Šventojo Rašto), atveriant jo prasmę bendruomenei ir padedant ji perkelti į supančios kultūros *sceną*. Režisieriaus (ganytojo) priedermė padėti *aktoriams* įsijungti į šią *vaidybą*, sudarant sąlygas kiekvienam augti pašaukimu ir atrasti savo tapatybę Kristuje.

Bibliniai ir istoriniai pavyzdžiai

Tai, kad tikintieji turi savo *žiūrovus*, suprato dar apaštalas Paulius, pavadindamas ankstyvosios Bažnyčios tarnus *reginiu angelams ir žmonėms* (žr. 1 Kor 4, 9). Naujojo Testamento graikų kalboje tai atitinka žodį *teatron*, kurį populiariausi angliški vertimai verčia kaip *spektaklis*. Aišku, kad apaštalas Paulius suvokė esąs įtrauktas į savotišką *dramą*, turinčią visus jai derančius elementus – *scenarijų*, *aktorių*, *sceną* ir *žiūrovus*. Pirmaisiais amžiais Romos visuomenė neretai susipažindavo su krikščionimis tiesiog miestų arenose, to meto teatrų scenose. Tačiau anuomet tikintiesiems tekęs *vaidmuo* buvo nepavydėtinas – ten jie žengdavo kaip *pjautinos avys* (žr. Rom 8, 36) – buvo atiduodami žvėrims ir kalavijui ar deginami ant stulpų vietoj gatvės žibintų. Paradoksalu, tačiau keletą amžių trukęs krikščionybės persekiojimas baigėsi ne taip, kaip buvo tikėtasi, – nepaisant kankinių kraujo, niekinimo ir erezijų, tikinčiųjų skaičius nuolat augo, o Evangelija leido

šaknis visuomenėje, kol galiausiai buvo visuotinai pripažinta. Galime drąsiai sakyti, jog Bažnyčia pirmaisiais krikščionybės amžiais įgyvendino jai patikėtą Evangelijos *scenarijų* – *žiūrovams* nebeliko priežasčių abejoti tikrumu ir teisingumu tuo, ką jie matė *scenoje*. Vis dėlto Apvaizda nepadėjo taško šiame istorijos etape, todėl tikėjimo drama tęsiasi iki šių dienų.

Tikėjimo dramos dėmenys

Pažvelkime atidžiau į kiekvieną iš jau paminėtų *tikėjimo dramos* dėmenų: *scenarijų* (Evangeliją arba Šventąjį Raštą), *aktorių* (tikėjimo bendruomenę) ir *sceną* (kultūrinės aplinkybės). Kiekvienas iš jų yra nepaprastai svarbus, norint, kad *žiūrovai* (pasaulis), stebėdami mūsų bendruomeninį *spektaklį* (liudijimą) būtų paveikti.

Bibliniam scenarijui taip reikia daugybės talentų ir dovanų – Evangelijai ir tikėjimui reikia Bažnyčios. Tik bendruomenė gali nuveikti tai, ko negali pavieniai žmonės.

Kaip ir bet kuris spektaklis remiasi scenarijumi, taip ir Bažnyčios gyvenimas turėtų remtis Šventuoju Raštu. Jį tenka aiškinti, tad atsiranda nemažai pagundų Žodį skaityti, kaip mums patinka, kaskart nežymiai pakreipiant mintį viena ar kita linkme. Biblijos eilučių kombinacijomis galima pateisinti net pačius keisčiausius dalykus, tačiau tai nereikia, jog taip „sako Raštas“. Kaip jau buvo minėta, svarbu, kad ganytojas pats gilintųsi į Dievo mokslą ir gebėtų atskirti praeinančius dalykus nuo amžinųjų. Sykiu jis ir pats turėtų gyventi pagal Evangeliją, būdamas pavyzdžiu tikėjimo kaimenei. Štai apaštalas Paulius ragina tikinčiuosius sekti apaštališka tradicija – *broliai, visi būkite mano sekėjai ir žiūrėkite į tuos, kurie elgiasi pagal mūsų pavyzdį* (Fil 3, 17). Be to, jis primygtinai skatina jaunesnįjį savo bendražygį Timotiejų nepriekaištingai gyventi – *tiktai pats būk tikintiesiems pavyzdys žodžiu, elgesiu, meile, tikėjimu, skaistumu* (1 Tim 4, 12). Kristaus apaštalų gyvenimas buvo pati geriausia Senojo Testamento interpretacija, prasmingo gyvenimo pavyzdys ir krikščioniškos etikos va-

dovėlis pirmiesiems krikščionims. Jei ganytojas pats gyvena *scenarijumi*, jis gebės pastebėti ir pataisyti *vaidybos* nenuoširdumą, netikėjimą, nes Tiesa yra pats brangiausias Bažnyčios turtas.

Tūlas pasakys, kad Tiesa ir Bažnyčia nėra kažkaip persipynusios – šiais laikais net kai kuriems krikščionims tai gana patraukli idėja, tačiau ar ji teisinga? Manau, kad ne. Dievas, kuris yra Tiesa (Jn 14, 6), savo esme yra bendruomeniškas (vienas Dievas trijuose asmenyse). Per Išganyimą mes esame kviečiami išlieti į šią Amžiną meilės bendruomenę drauge su kitais apaštalais ir visais šventaisiais (žr. 1 Jn 1, 3; Jn 17, 18-26) – dangiškoji bendruomenė gimdo bendruomenę žemėje ir per ją skleidžiasi, todėl tikime ir „Dievą ir <...> šventą visuotinę Bažnyčią“ (*Apaštalu išpažinimas*). Jei kaip krikščionis Tiesos ieškau Šventajame Rašte, tuomet negaliu ignoruoti to, kad ta Tiesa buvo perteikta bendruomeniniame kontekste: Senajame Testamente ta bendruomenė buvo Izraelis, Naujajame – Bažnyčia. Kaip tad galiu sakyti, kad Bažnyčia ir Tiesa nesusijusios? Pasak apaštalo, gyvojo Dievo bažnyčia yra *tiesos stulpas ir atrama* (žr. 1 Tim 3, 15).

Sugrįžkime prie dramos įvaizdžio. Ar teatras – tai vienas žmogus, net jei jis genijus? Vargu. Visi didingi kūriniai yra pritaikyti bendruomeniniam *išpildymui*, o ne vienam žmogui. Bibliniam *scenarijui* taip reikia daugybės talentų ir dovanų – Evangelijai ir tikėjimui reikia Bažnyčios. Tik bendruomenė gali nuveikti tai, ko negali pavieniai žmonės. Richardas Heizas, knygos apie Naujojo Testamento etiką autorius, pasakoja istoriją apie krikščionių šeimą, sužinojusią, jog laukiasi nesveiko kūdikio. Po ilgų ir skausmingų svarstymų ši pora vis dėlto padaro abortą, tačiau širdis plyšta, sąžinė kaltina. Heizas mano, kad čia bendruomenė neatliko savo vaidmens – šeima nesulaukė palaikymo, nors jo, tiesą sakant, net neieškojo, nes tai esą „asmeniška“. Bet jei ši našta būtų atnešta į bendruomenę, sprendimas galėjo būti ir kitoks, be to, medicina taip pat kartais klysta – tokių pavyzdžių tikrai pasitaiko. Štai dar viena istorija. Keli amerikiečių dvasininkai aptaria moralinę aborto dilemą. Baltasis tvirtina, jog kai kuriais atvejais abortas yra pateisinamas – pavyzdžiui, keturiolikmetė negali užauginti vai-

ko. Tačiau juodaodis bažnyčios tarnautojas tokį atvejį vertina kiek kitaip. Jų bendruomenėje tokia situacija pasitaiko gana dažnai, tačiau jie tokius nelaukiamus vaikus priglaudžia ir krikštija – bendruomenė prisiima atsakomybę ir suteikia globą. „Ką jūs darote su naujagimiu?“, – stebisi baltasis. Atsakymas paprastas, tačiau labai bendruomeniškas: „Pas mus dažnai taip nutinka... Mes juos krikštijame ir po to drauge auginame. Šią mergaitę mes atidavėme auginti vienai pensininkų šeimai, turinčiai pakankamai laiko ir gyvenimiškos patirties. Jie auklės drauge ir mamą, ir jos vaiką. Taip mes ir gyvename...“ Tad svarbu parodyti ne tik kelią į vietinę Bažnyčią, bet ir ugdytis bendruomeniškumą, antraip mūsų liudijimas, galintis nuveikti kur kas daugiau nei bet koks Seimo priimtas ar atmestas įstatymas, stokos jėgos.

Kitas tikėjimo dramos dėmuo yra *scena*, kurioje vyksta veiksmas. Gyvenimo tikrovėje tai yra visa mus supanti kultūra. Teatro režisieriai klasikinius kūrinius savo kartos žiūrovams stengiasi pateikti kiek įmanoma aiškiau, naudodami išraiškos formas: kostiumus, dekoracijas, kalbos elgesio manieras, muziką ir t.t. Panašiai yra ir su Evangelija, kuri nėra ištirgusi kokiame nors kultūriniame „rėmelyje“. LCC tarptautinio universiteto teologijos profesorius dr. Steavas Dintemanas yra pastebėjęs, kad Evangelija neturi gimtosios kalbos – nei graikų, nei hebrajų kalba tokios nėra. Priešingai nei islamas, kuriam arabų kalba yra kaip tikroji religijos kalba, Evangelija turi būti verčiama. Pats vertimas yra daugiau nei gebėjimas kitoje kalboje atrasti tinkamus žodžius – kalba yra ženklų sistema, atverianti kultūrinės sistemos ypatumus, todėl skelbiant Evangeliją, tenka ją versti ir į tam tikrą kultūrinę terpę. Per Sekminės Evangelija buvo pradėta skelbti visomis kalbomis ir tai reiškia, kad Dievas nuolat save kontekstuali-

zuoja, ikūnija – originalus Dievo žodis yra išikūnijęs Žodis, pats Kristus (plg. Jn 1, 14). Evangelikų teologas Džonas Stotas tvirtina, jog žodžiais *kaip Tėvas mane pasiuntė, taip ir aš jus siunčiu* (Jn 17, 18; 20, 21) Jėzus savo misiją padaro mūsų krikščioniškos misijos modeliu. Kaipgi Tėvas siuntė Sūnų? Jėzus nebuvo kaip ateivis iš kitos planetos, bet prisėmė ne tik mūsų kūną ir kraują, bet ir tuometinę kultūrą, žmogišką silpnumą, kančias, gundymus ir net pačią mirtį – pasak Augustino, „Jis pasistatė sau iš mūsų purvo nusižeminusį būstą, ir Žodis tapo kūnu, kad Dievo išmintis, per kurią buvo visa sutverta, virstų pienu mūsų kūdikystei“. Todėl tik *tapdama visiems viskuo* (1 Kor 9, 22) ir būdama kultūriškai šiuolaikiška, Bažnyčia parodo, jog teisingai supranta Kristaus išikūnijimą, Jo misijos modelį. Tai, jog skirtingomis kultūrinėmis aplinkybėmis keičiasi *kostiumai* ir *dekoracijos*, visai nereikia, kad Bažnyčia tolsta nuo Šventojo Rašto, – Tiesa ir vertybės turi likti tos pačios. Pavyzdžiui, neteisinga būtų šių dienų krikščionių misionierių ir evangelistų kaltinti, jog jie per mažai keliauja, o „tik sėdi prie kompiuterio“, nes komunikacijos pobūdis pasikeitė. Jei Romos laikais Geroji naujiena skynėsi kelią plačiais Romos keliais, tai šiandien ji sklinda dar ir elektroniniu būdu – per internetą ir kitas šiuolaikines technologijas. Gal tikrai savo tarnavimą XXI amžiuje Jėzus pradėtų nuo savo profilio sukūrimo kokiame nors socialiniame tinklapyje?

Galiausiai nepamirškime *žiūrovų*, kuriems ir skirta ši išganinga bei *dramatiška* Evangelijos žinia. Esame pasiūsti į pasaulį kaip Jėzus, kad būtume ir gyventume tarp žmonių kaip Jis, tarnautume ir mylėtume be jokių slaptų motyvų ir išskaičiavimų Kristaus Dvasioje. Liudykime savo Viešpatį paprastai, nuoširdžiai, ne vien žodžiais, rūpinkimės vieni kitų kūno bei sielos gerove, ir Dievas bus su mumis.

Apie Babelę

Norėčiau, kad paaiškintumėte, kas, pagal jus, Šventajame Rašte yra aprašomos didžioji paleistuvė ir jos dukros.

Greičiausiai turite omenyje ištrauką iš Apreiškimo knygos:

„Tuomet atėjo vienas iš septynių angelų, turėjusių septynis dubenis, ir prakalbino mane, sakydamas: „Eikš, aš parodysiu tau teisną didžiosios paleistuvės, sėdinčios ant daugybės vandenių. Su ja ištvirtavo žemės karaliai, ir jos ištvirtavimo vynu pasigėrė žemės gyventojai“. Ir jis Dvasia nunešė mane į dykumą. Ir aš išvydau moterį, sėdinčią ant skaisčiai raudono žvėries, pilno piktžodžiavimo vardų, turinčio septynias galvas ir dešimt ragų. Moteris buvo apsivilkusi purpuru ir škarlatu, išsipuošusi auksu, brangakmeniais ir perlais. Ji laikė rankoje aukso taure, pilną savo ištvirtavimo šlykštybių ir nešvarumų. Ant jos kaktos buvo užrašytas vardas: „Paslaptis, didžioji Babelė, ištvirtėlių ir žemės šlykštybių motina“ (Apr 17,1-5).

Kalbant apie Apreiškimo Jonui knygą ir norint ją suprasti, svarbu atsižvelgti į pirminį jos atsiradimo tikslą – paguosti, sustiprinti, padrašinti nuožmius persekiojimus patiriančią anksčiau bažnyčią. Minėtoje ištraukoje angelas rodo Jonui, kaip bus nuteista didžioji paleistuvė – ta, kuri „girta nuo šventųjų kraujo ir nuo Jėzaus liudytojų kraujo“ (Apr 17,6). Ši paleistuvė skyriaus gale yra įvardinama kaip miestas: „Ta moteris, kurią regėjai, yra didysis miestas, valdantis žemės karalius“ (Apr 17,18). Taigi paleistuvė – miestas, kuriam pavaldūs daugybė kraštų, daugybė karalių. 18-ame skyriuje šis miestas vadinamas Babelė (žr. 10 eil.).

Na, o Biblijos tyrinėtojai teigia, jog Babelė vadinama senovės Roma, politinis ir ekonominis Romos imperijos centras. Roma pasižymėjo didžiule prabanga, stbmeldystėmis, amoralumu. Romėnų istorikas Tacitas Romą apibūdino kaip vietą, kurioje „susitiko“ viso pasaulio bjaurystės ir niekšybės. O filosofas Seneka ši miestą vadino bjauria pamazgų duobe. Didžiąją paleistuvę Roma vadinama turbūt pirmiausia dėl to, kad ji visiškai atmėta Dievą, negailestingai naikina Bažnyčią ir pati keliai į Dievo vietą. Kaip žinia, ne vienas Romos imperatorius vadino save dievu ir vertė žmones juos garbinti. Jonui rašant Apreiškimo knygą (greičiausiai I a. pab., valdant imperatoriui Domicianui (81-96m.)), Romos imperijoje jau buvo išplieskę krikščionių persekiojimai. Sakoma, kad šio imperatoriaus iniciuoto persekiojimo metu buvo nužudyta apie 40 tūkst. krikščionių. Taigi Jono aprašomas Babelės paveikslas visiškai atitinka tuometinės Romos paveikslą. Tampa suprantamas ir angelo drašinantis žodis Bažnyčiai, jog tokia Romos savivalė visuomet nesitęs, tam tikru metu Dievas ją nuteis: „Babelė, galingasis mieste, per vieną valandą įvyko tavo teismas!“ (Apr 18,10).

Tad, jei „didžiosios paleistuvės“ epitetas priskirtinas senovės Romai, tuomet ji yra „motina“ tų žmonių ir minių bei tautų, kurios perima jos vertybes ir daro tą patį, ką ir ji: „Eikš, aš parodysiu tau teisną didžiosios paleistuvės, sėdinčios ant daugybės vandenių. <...> Vandenys, kuriuos regėjai, kur sėdi paleistuvė, yra žmonės, minios, tautos ir kalbos.“ (Apr 17,1.15). Šios eilutės parodo didžiulę Romos įtaką jos imperijai pajungtoms tautoms.

Pastorius Mindaugas Sakalauskas

Koks Dievo požiūris į santuoką?

Sveiki. Noriu paklausti apie santuoką. Visada į ją žiūrėjau labai pozityviai, kaip į patį Dievo sukurtą ir vertinamą dalyką. Tačiau skaitant apaštalo Pauliaus 1 laiško korintiečiams 7 skyrių, susidaro labai aiškus išpūdis, kad jis santuokos visiškai nevertino. Jis aiškiai pasakė, kad žmogui geriau būti vienam, nei tuoktis: „Taigi, kas veda savo mergaitę, gerai daro, o kas neveda savo mergaitės, geriau daro.“ (1 Kor 7, 38). Ir vienintelė jo nurodoma priežastis, kodėl verta tuoktis, yra nesugebėjimas susilaikyti. Tuomet verčiau jau tuoktis, nei ištvirkauti. Visa tai labai sujaukė mano mintis.

Nejaugi Dievas iš tiesų labiau vertina žmones, kurie pasirenka vienuolišką kelią? Aš visuomet galvojau, jog kiekvienam žmogui yra skirta kitokia tarnystė, bet viena nėra menkesnė už kitą. Labai prašau, padėkite man susigaudyti, kaip yra iš tiesų – koks Dievo požiūris į santuoką? Iš anksto dėkoju už atsakymą.

Iš karto noriu Jus nuraminti, jog Jūsų pozityvus požiūris į santuoką buvo labai teisingas ir toks turėtų ir likti, kadangi apaštalas Paulius Jūsų minimoje ištraukoje tikrai nebando abejoti santuokos vertinimu ir palaimingumu, nesiekia jos sumenkinti. Jei taip darytų, jis prieštarautų pats sau, nes Laiške efeziečiams apie santuoką Paulius kalba itin pagarbiai, netgi išvelgdamas ją funkcionuojant pagal panašius principus, kurie būdingi ir Kristaus santykiams su Bažnyčia: „Todėl žmogus paliks tėvą bei motiną ir susijungs su savo žmona, ir du taps vienu kūnu.“ Tai didelė paslaptis, – aš tai sakau, žvelgdamas į Kristų ir bažnyčią (Ef

5, 31-32). Tokiu sugretinimu santuoka traktuojama kaip ypatinga, išskirtinė institucija.

Kodėl tad skaitant 1Kor 7 sk. susidarė išpūdis, jog Paulius visiškai nevertino santuokos? Pirmiausia, manyčiau, todėl, kad šiame skyriuje apaštalo pamąstymai yra paskatinti konkrecių, korintiečiams aktualiu, klausimų. Jis reaguoja į tam tikras vietines aktualijas, o ne bando vertinti šeimos instituciją apskritai. „Atsakau į jūsų laišką,“ – taip prasideda 7-as skyrius. O iš Pauliaus atsakymo galima numanyti, kad viena iš korintiečių laiške Pauliui liečiamų temų buvo vyro ir moters partnerystės aspektai krikščioniškos etikos požiūriu.

Korinto visuomenė pasižymėjo itin palaidu gyvenimu, sklandė net priežodžiai apie korintiečių amoralumą. Kaip Afroditės garbinimo kulto dalis buvo praktikuojama šventyklos prostitucija. Įtikėję korintiečiai su iškreiptu seksualumo supratimu atėjo ir į bažnyčią, kai kurie ir toliau ištvirtavo. Tai susižino me iš Pauliaus laiško (žr. 1Kor 5,1-11; 6,15-16.18). Todėl greičiausiai vienas iš pagrindinių Pauliaus tikslų buvo apsaugoti korintiečius nuo ištvirtavimo, kaip alternatyvą nurodant santuoką. Dėl to ir gali susidaryti išpūdis, jog santuokos paskirtis ir vertė slypi vien teisėtame lytinio potraukio patenkinime. Tačiau akivaizdu, kad santuoka, kaip Dievo sumanymas, yra graži ir prasminga dar daugeliu kitų aspektų. Bet Paulius šiame laiške tiesiog neplėtoja šitos temos. Kas žino, gal net samoningai. Tikėdamas, jog Kristus tuoj sugrįš, jis suinteresuotas, kad tikintieji neužsikrautų šeimyninių rūpesčių naštos, bet visiškai atsiduoūt Viešpaties reikalams (žr. 1Kor 7, 25-35). Šie patarimai

taip pat neturėtų sumenkinti mūsų supratimo apie santuokos vertę.

Be to, dar viena priežastis, kodėl apaštalas linkęs patarti nesituokti, yra „tų laikų suspaudimai“ (26 eil.). Graikiškas žodis *ananke*, išverstas kaip „suspaudimai“, gali reikšti ir suvaržymą, prievartą, jėgą, smurtą, baimę. Žodžiu, labai galimas dalykas, kad Paulius kalba apie jau prasidėjusius ar netrukus prasidėsiančius krikščionių persekiojimus, o tai susituokusiems atneš daugiau skausmo nei viengungiams, nes tektų išgyventi nerimą, sielvartą, pavojų ne tik dėl savęs, bet ir dėl sutuoktinio, vaikų. Manyčiau, jog tai paaiškina ir pateisina Pauliaus skatinimą viengungystei. Taigi tokios jo mintys yra sąlygotos tam tikrų aplinkybių, o ne apskritai lyginant santuokos ir viengungystės esmę, pirmąją laikant mažiau vertingą nei antrąją. Pats Paulius moko, kad tiek viena, tiek kita gyvenimo perspektyva yra Dievo dovana, kurias pats Dievas atitinkamai ir paskirsto (1Kor 7, 7). Tik nei vienas, nei kitas pasirinkimas Dievo akyse nėra reikšmingesnis už kitą.

Apibendrinamas pasakyčiau, jog 1 Laiško korintiečiams 7 sk. nenuvertina šeimos institucijos, tiesiog tokį išpūdį iš pirmo žvilgsnio galintys sukelti Pauliaus teiginiai yra paskatinti specifinio tos vietos ir laiko konteksto. Dievo išsakytas palaiminimas santuokai (Pr 1, 28) ir jos įvertinimas kaip „labai gerai“ (Pr 1,31) nėra kiek nesumenko ir šiandien.

Pastorius Mindaugas Sakalauskas

Apie Rašto originalą

Ar yra rimtų įrodymų, kad Šventasis Raštas išliko nepakitus nuo jo atsiradimo?

Emilis

Irodinėjimus, jog Biblija „nepakito nuo jos atsiradimo“, palyginčiau su bandymu suaugusį žmogų įtikinti, jog vaikai atsiranda kopūstuose, – ten juos neva atneša gandrai. Kaip vaikų, taip ir Biblijos vis dėlto niekas nenuleido iš dangaus – tai kur kas sudėtingesnis atvejis.

Pirma, Šventasis Raštas,

toks, kokį ji turime šiandien, neatsirado staiga – buvo ilgas, apie 2000 metų trukęs ir Dievo Apvaizdos globoje vykęs jo formavimosi procesas.

Antra, Biblija (verčiant iš graikų kalbos) yra tiesiog knygos – ją sudaro net 66 skirtingos knygos, besiskiriančios viena nuo kitos savo formavimosi istorija, laikotarpiu, žanru, siužetu. Pirmiausia išsikristalizavo knygų, laikytinų Dievo įkvėptomis, sąrašas – *kanonas* (ST ir NT – skirtingu laiku), ir tik vėliau jos pradėtos talpinti viename tome.

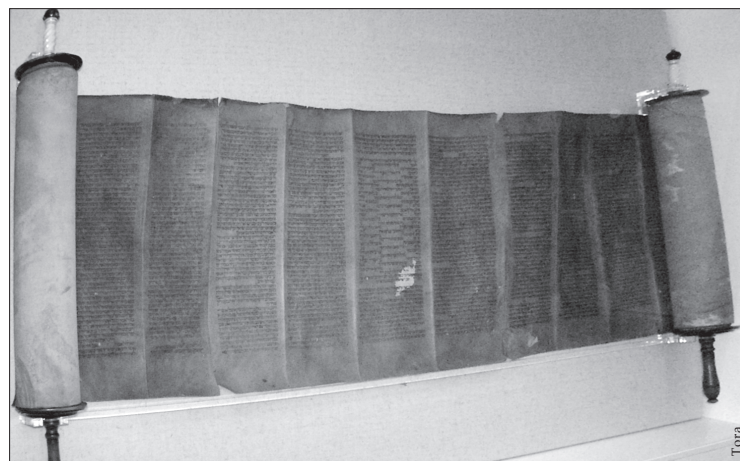
Trečia, nė vienas iš 66 kano-
ninį Biblijos tekstą sudarančių knygų originalų mūsų laikų nepasiekė. Viskas, ką turime, yra rankraštinės kopijos, tačiau lygiai tą patį galime pasakyti ir apie visus kitus antikos laikotarpio tekstus, kuriais remiasi mūsų žinios apie senovės istoriją. Skirtumas tik tas, jog šiuolaikinis Biblijos tekstas pagrįstas nepalyginamai turtingesne rankraštine medžiaga negu visi kiti senieji raštai.

Ketvirta, visi senoviniai tekstai buvo perrašinėjami (ne išimtis ir Biblija), tad tam tikri pokyčiai juose buvo neišvengia-

mi. Nepaisant šito, bibliinių rankraščių gausa tyrinėtojams leidžia patikimai atkurti tekstą, labai artimą originalui. Jų išvada

– mūsų turimas šiuolaikinis Biblijos tekstas yra patikimas, kad galėtume juo vadovautis.

Pastorius Darius Širvyys

RŪTA JOKŠAS

Dr. Giedrius Saulytis su Londono lietuviais gvildeno tautinio identiteto klausimus

Londonė esantis lietuviškas knygynas *Knygnešys.co.uk* jau ketverius metus plėtoja savo misiją – padaryti lietuvišką knygą prieinamą emigrantams. Šokoladu ir kava kvėpiančiame knygynė daėnai rengiami šaunūs vakarai su knygų autoriais ir įdomiais žmonėmis. Ne taip seniai čia buvo pristatyta Kristinos Sabaliauskaitės „Silva Rerum“, ausimis sekėme Kristinos Stalnionytės piligriminę kelionę į Santjago de Kompostelą, valgėme Beatos Nicholson virtuvėje pagamintą skanėstą, išžioję klausėmės charizmatiškosios Nijolės Oželytės, šmaikštusis Andrius Užkalnis dalinosi savo pastebėjimais apie Lietuvos ir Anglijos ypatumus. Ir čia paminėjau tik keletą iš daugelio apsilankiusių knygynė.

„Pakalbėkime apie...“

Be galo džiugu čia buvo matyti ir dar vieną svečią. Liepos 1 d. vakarą čia apsilankė pastorius ir knygų autorius dr. Giedrius Saulytis. Vakarą pavadinimas „Pakalbėkime apie...“ piršo

minti, kad pokalbio tema gali būti plati. Giedrius susitikimą pradėjo Kalvino žodžiais: „Išmintis – tai pažinti Dievą ir pažinti save“. Savo tapatybės suvokimas ir Dievo pažinimas – visų laikų aktuali problematika.

Kita, bene dažniausiai emigrantų lukštenama tema, – tautinis identitetas. Būtume visai „netautiški“, nepakalbėję su Giedriumi apie mūsų tautos bruožus. Vienus jų analizavom, iš kitų pasijuokėm, bet tai netrukė Giedriui pasakyti: „Aš didžiuojuosi, kad esu lietuvis“. O aš didžiuojuosi tokiais lietuviais. Giedriaus manymu, labai svarbu pažinti tautą. Jis paminėjo, kad Simonas Daukantas giliai suvokė tautos pažinimo reikšmę ir aprašė tai savo knygoje „Būdas senovės lietuvių, kalnėnų ir žemaičių“. Anot pastoriaus Giedriaus, viena iš reformacijos užgesimo Lietuvoje priežasčių – tautos nepažinimas. Lietuvį, kaip maslų stebėtoją, G. Saulytis identifikuoja savo knygoje „Maža plačios širdies tauta“. Ir turiu pripažinti, kad

man kažkuo malonus šis knygos pavadinimas, kaip taikli pozityvių mūsų tautos bruožų išvalga.

Tą vakarą identiteto klausimas buvo paliestas ne tik tautos, bet ir Europos Sąjungos mastu. Kaip pastebėjo Giedrius, viena besiformuojančios ES misijų, suformuluotų Roberto Šumano, buvo padėti Afrikai, o šiandien ES valstybės pirmiausia rūpinasi savo finansine gerove.

Taip pat pastorius Giedrius pasidalino savo idėja ir mintimis steigti evngelinį teologinių studijų institutą ne tik Vilniuje, bet ir Londone.

Vėliau klausinėjome kas kam rūpėjo: kam vaikai, kam bankų sistema. Filosofinio pobūdžio klausimais Giedrių „apipylė“ ir knygyno direktorė Lina Garnytė.

Ir pabaigai

Jėzus dažnai miniai kalbėjo palyginimais. Tad su kuo aš palyginčiau vakarą su dr. Giedriumi Saulychiu? Prieš kokių penkioliką

metų emigranto paklausus, ką atvežti iš Lietuvos, atsakymas būdavo – duonos. O jos sulaukus, prasidedavo visas ritualas. Nepuldavom jos susigrūsti į burną, bet pirmiausia uostydavom. Giliai įkvėpdavome to kvapo, kuris kažkodėl nueidavo ne į skrandį bet į širdį, užplūsdavo prisiminimai apie namus ir vaikystę, kaip pasistiebęs ant pirštų galiukų iš

viršutinės lentynos bandei pasiekti minkštą juodos duonos ketvirtį. Gera. Man buvo miela jausti knygynė Giedriaus atvežtą, taip gerai pažįstamą namų kvapą: žinomi vardai, nudirbti darbai, gal vienu metu buvome jų stebėtojai, kitu – jų dalininkai. Ach, kaip skaniai kvėpia...

Knygnešys.co.uk, „Bektoniškes“, Londonas

Užsiprenumeruokite GANYTOJĄ likusiems šių metų mėnesiams

Tai galite padaryti bet kuriame Lietuvos pašto skyriuje.

GANYTOJO prenumeratos kaina:
1 mėn. – 6 Lt. 3 mėn. – 18 Lt.
5 mėn. – 30 Lt.

JOHN ORTBERG

Dieve paslėptas gyvenimas

Dvasinio gyvenimo ugdymas yra individualus procesas

Vienas vyras, vardu Paulius, prisipažino neseniai pradėjęs lankyti bažnyčią. Įpusėjęs aštuntą gyvenimo dešimtį ir neturėdamas jokios tikėjimo patirties, jis pabudo vieną rytą, jausdamas primygtinį norą išgirsti kalbantį popiežių. Šis troškimas paskatino jį

leisti kelionėn, ir po kelių mėnesių jis atsidūrė presbiterionų bažnyčioje, kur išipareigojo sekti Jėzumi. Kiekvieną savaitę jis ateina į bažnyčią ir džiaugiasi, galėdamas mokytis, melstis, garbinti ir tikėti.

Kitas vyras, kurį pavadinsiu Ralfu, gerai žinomas pas-

torius ir kalbėtojas, prisipažino, kad neseniai liovėsi vaikščioti į bažnyčią. Pažinojau jį keletą dešimtmečių. Jis vis dar tiki Dievu ir sekmadienio vakarais su panašiai mąstančiais žmonėmis susitinka pasikalbėti bei drauge melstis. Vyras nusivylė vietine bažnyčia: jam

Vienintelis būdas tapti tokiu asmeniu, kokį Dievas tave nori matyti, yra leisti Dievo Dvasiai tarsis gyvojo vandens upei tekėti per tave.

RICHARD FOSTER

Dvasinio augimo planas

Daug gerų ketinimų turinčių žmonių išsekino save dirbdami bažnyčioje ir suvokė, kad tai negali iš esmės pakeisti jų gyvenimo. Jie suprato, kad yra nekantrūs, egocentriški ir išsigandę, kaip ir tada, kai užsikrovė sunkią darbo bažnyčioje naštą.

Kiti pasineria į daugybę socialinio patarnavimo projektų, tačiau vėliau ir jie suvokia, kad visos milžiniškos jų pastangos paliko tik labai silpną pėdsaką jų vidiniam gyvenimui. Dažnai jie pasijunta net blogiau: jaučia pyktį, nusivylimą, kartėlį.

Treti vadovaujasi praktine teologija, kuri neleidžia dvasiškai augti, – išgelbėjimas malone paralyžiavo šiuos žmones. Bet kokios pastangos, siekiant dvasinio gyvenimo progreso, jiems kvepia „teismo darbais“. Jų liturgija sako, kad jie kasdien nusideda žodžiu ir darbais, ir jie įsitikinę, kad toks yra jų likimas iki pat mirties. Dangus jiems yra vienintelė viltis pabėgti nuo šio nuodėmingo pasaulio. Tokie žmonės metų metais klūpės bažnyčioje, nė trupčio nepažengdami į priekį gyvenime su Dievu.

Visuotinai pasklidęs kultūrinis negalavimas vienokiu ar kitokiu būdu paliečia mus visus. Žiniasklaida nuolat pa-

viešina skandalingų faktų, rašo apie sugriautus gyvenimus ir chaosą, tačiau mes prie to jau įpratome. Švento gyvenimo pavyzdžiai šių dienų visuomenėje yra itin reti.

Tačiau iš amžių glūdumos ataidi daugybės liudytojų pasakojimai, kad egzistuoja žymiai turtingesnis, gilesnis ir gausesnis gyvenimas. Visose gyvenimiškose situacijose jie ieškodavo gyvenimo – *teismo, ramybės ir džiaugsmo Šventojoje Dvasioje* (Rom 14, 17). Jie suprato, kad panašėjant į Kristų įmanomi tikri, esminiai pokyčiai. Jie liudija apie nuostabių charakterio pokyčius: egocentriškos aistros užleido vietą pasiaukojimui ir nuolankumui, pyktį, kerštą ir pagiežą pakeitė meilė, užuojauta ir geranoriškumas.

Prisiminkime didžiuosius žmones: Augustiną, Pranciškų, Teresę, Tomą Kempietį ir daugelį kitų, kurie sekdami paskui Jėzų tapo tvirto charakterio dorais žmonėmis.

Prieš daugiau nei 30 metų, kai buvo parašyta knyga „Dvasinės pratybos“, mes susidūrėme su dviem didelėm užduotim: pirmiausia, mums reikėjo atgaivinti debatus apie sielos augimą ir, antra, reikėjo perkelti šią realybę į kasdienį žmonių gyvenimą: tiek į asmeninį, tiek į bendruomenės,

tiek į kultūrinį gyvenimą. Tiesą sakant, mums geriau sekėsi įgyvendinti pirmąją užduotį. Įvairių krypčių krikščionys dabar jau žino, kaip svarbu augti dvasia, ir ieško pagalbos žvelgdami į katalikų, ortodoksų ar protestantų šventuosius. Norėdami įgyvendinti antrąją užduotį, turime sutelkti savo jėgas ateinančius 30 metų. Jei nepadarysime pažangos šioje srityje, visos mūsų pastangos nueis perniek.

Atminkite: dvasinis augimas nėra priemonė, skirta „pataisyti“ mūsų kultūrą, bažnyčias ar asmeninį gyvenimą. Tai nėra mūsų reikalas. Mes atsisakome įsijungti į procesą, pavadintą „Išgelbėkite Ameriką iš jos moralinio nuosmukio“ arba „Sugražinkite į bažnyčias jų šlovingas dienas“ ar net „Gelbėkite žmones nuo jų baisaus elgesio“. Ne! Dvasinis augimas yra Dievo Karalystės darbas, todėl visus šiuos darbus turime patikėti Jam.

Darbas su širdimi

Kiekvienam iš mūsų Dievas patikėjo atsakomybę *augti malonėje* (2 Pt 3, 18). Mes negalime to perduoti kitiems, bet turime imti savo kryžių ir kiekvienas asmeniškai sekti nukryžiuotu ir prisikėlusiu Kristumi.

pradėjo atrodyti, kad šią instituciją domina tik finansiniai rodikliai ir pasisekimas, įvairios programos ir triukšmingos reklamos. Jis papasakojo man, kad jo mažos namų grupelės nariai – ilgus metus bažnyčią lankę ir buvę bažnyčios nariais žmonės.

Pauliaus ir Ralfo pavyzdžiai atspindi tai, kas daugelyje bažnyčių slepiasi po regimu įvaizdžiu. Neseniai bažnyčią lankyti pradėję žmonės paprastai auga greičiausiai ir tuo džiaugiasi. Tačiau žmonės, kurie jau kurį laiką lanko bažnyčią, kurie ilgiausiai tarnavę ir pažįsta bažnyčią „iš vidaus“, dažnai jaučiasi labiausiai naudojami, bet mažiausiai sulaukia pagalbos. Tai patvirtino ir atlikti tyrimai. Pastebėta, kad tam tikru dvasinio vystymosi metu vis aktyvesnis išitraukimas į bažnyčios veiklą nustoja koreliuoti su dvasiniu augimu.

Knyga „Tu nebenori daugiau lankyti bažnyčios“ tapo bestseleriu ir paskatino pradėti diskusijas. Davidas Kinnamanas išplatino Barna Grupės

atlikto tyrimo rezultatus, kurie atskleidžia, jog daugelis žmonių tiki, kad dvasinis augimas priklauso nuo pastangų paklusti Biblijos taisyklėms, o tai reiškia, kad žmonės mano, jog jie neauga, nes pritrūksta motyvacijos. Nieko stebėtino, tiesa?

Tie iš mūsų, kurie dirbame bažnyčiose, darome tai, nes tikime Dievo galia keisti gyvenimus: *kad <...> augtume visame kame į Jį, kuris yra galva – Kristus* (Ef 4, 15). Kai tai nevyksta, mes po truputį pradėdame mirti, net jei bažnyčioje žmonių ir gausėja. Žinoma, mes negalime pagreitinoti augimo, tačiau kaip gydytojai elgiasi su vaikais, kurie nustoja augti, taip ir mes galime ieškoti labiausiai augimą skatinančių būdų ir peržiūrėti, ar taikome juos savo bažnyčioje.

Šiomis dienomis mąstau, kodėl daugelis bažnyčių nėra augančios ir ugdančios bendruomenės. Dažnai priežastis yra netinkama žinia, netinkamos priemonės ir būdai.

Nukelta į 6 psl.

Tikrasis augimas yra *darbas su širdimi*. Širdyje gimsta visi žmogaus veiksmai. Visi pamokslininkai nuolatos ragina skaistinti savo širdį. Puritonų tarnautojai skyrė tam itin didelį dėmesį. Džonas Flavelis, XVII a. anglų puritonas, savo knygoje „Saugant širdį“ rašo: „Didžiausias iššūkis yra laimėti širdį Dievui, o po atsisvertimo didžiausias iššūkis yra išlaikyti širdį su Dievu... Darbas su širdimi yra ištis sunkus“.

Dirbdami su širdimi mes siekiame ne išorinių pokyčių, – tai tik natūralus rezultatas to, kas vyksta žymiai giliau. Tai, žinoma, nesumažina gerų darbų svarbos, bet jie tėra pasekmė, o ne priežastis. Svarbiausia yra mūsų bendrystė su Dievu, mūsų naujas kūrinys Kristuje ir atsidasimas Šventajai Dvasiai. Toks gyvenimas, kai šaka yra tikrai sukibusi su vynmedžiu ir geria gyvybės syvus iš jo, nuskaistina širdį. Dvasios vaisiai yra natūralus rezultatas, todėl filosofai ir sako: „Gyventi dorai yra paprasta“. Kai Dvasia nuskaistina širdį, dorybė jai tampa visiškai natūrali vertybė.

Naudinga yra vėl ir vėl sugrįžti prie pirmosios meilės. Šaukimės Dievo, kuris ieško mūsų, kad Jis pažintų mūsų širdį ir mintis, išrautų bet kokią blogį (Ps 139, 23-24). Tai yra tikėjimo veiksmas ir svarbiau-

sias Viešpaties išgelbėjimo aspektas.

Mes, kiekvienas atskirai ir visi kartu, esame sumišusių motyvų visuma: mumyse susipynusios viltis ir baimė, tikėjimas ir abejonės, paprastumas ir dviveidiškumas, sąžiningumas ir netikrumas, atvirumas ir klasta. Vienintelis Dievas gali atskirti tiesą nuo melo ir ištyrinti širdies motyvus. Tačiau Dievas neateina nekviestas. Jei tam tikros mūsų širdies kertelės vis dar nepatyrė Dievo išgydymo, galbūt mes niekada neprašėme Dievo pagalbos?

Pats svarbiausias, tikriausias ir tvariausias darbas vyksta mūsų širdies gelmėse. Jo nemato niekas, net mes patys. Tai, kas ten vyksta, žino tik Dievas.

Viskas prasideda, kai atsiskukame į Jėzaus šviesą. Vieni švieson sukasi labai lėtai, kiti į Viešpatį šlovingai atsigręžia akimirkiniu. Tačiau mes vis labiau pasitikime Kristumi, išleidžiame Jį į savo gyvenimą. Kaip parašyta Evangelijos pagal Joną 3 skyriuje, mes esame gimę iš aukšto, tačiau dvasinis atgimimas tėra šlovinga ir nuostabi pradžia, ne pabaiga. Tam, kad galėtume atlaikyti dangaus ugnį, turi įvykti daug pokyčių. Tam, kad taptume žmonėmis, kurie saugiai ir lengvai galės karaliauti su Dievu, turime daug ko išmokti.

Nukelta į 8 psl.

Atkelta iš 5 psl.

Dieve paslėptas gyvenimas

Tinkama žinia

Jėzus paliko stulbinamus pažadus apie savo gebėjimą pakeisti žmonių gyvenimą: *Jei kas trokšta, teateina pas mane ir tegeria! Kas mane tiki, kaip Raštas sako, iš jo vidaus plūs gyvojo vandens upės* (Jn 7, 37-38). Šio gyvenimo mes patys negalime sukurti, jis egzistuoja nepriklausomai nuo mūsų. Tai – Dievo Dvasia.

Dažnai žmonės giliai sujaudina Jėzaus vizija, juos pribloškia pažado grožis ir teikiama viltis, ir jie ima to norėti. Išgyvenamas tarsi dvasinis medaus mėnuo. Juos užvaldo Dievo meilė, jie trokšta studijuoti Bibliją. Tuo metu vyksta tam tikri pokyčiai: sušvelnėja kalba, atsikratoma tam tikrų įpročių... Tačiau bėgant laikui pažanga silpnėja. Žmonės vis dar grumiasi su savo pykčio apraiškom, seksualinėm priklausomybėm ar chronišku nerimu – kovoja su tuo, kas per daug giliai įaugę jų viduje, kad būtų galima tai pašalinti pateikus naujos informacijos. Jie įstringa plyšyje.

Pirmą kartą išgirdę Evangeliją žmonės suvokia, kad nuodėmė atskyrė juos nuo Dievo, ir supranta, kad žmogiškomis pastangomis tos atskirties įveikti neįmanoma, – tai gali įvykti tik malonės dėka. Tačiau vėliau jie ima suprasti, kad egzistuoja dar viena bedugnė – tarp žmogaus, kuriuo aš esu dabar, ir tarp žmogaus, koku Dievas nori, kad aš tapčiau. Žmonėms atrodo, kad šį plyšį jie turi užtaisyti dėdami vis daugiau pastangų.

Girdi apie tuos, kurie keliiasi melstis ketvirtą ryto, ir jautiesi kaltas, nes manai, jog pats per mažai meldiesi. Apisprendi taip elgtis ir pats, net jei nesi „vytury“, net jei ketvirtą valandą ryto būni apsvaigęs, sutrikęs, svirduliuojantis, irzlus ir niekas nenorėtų tokią ankstyvą valandą atsidurti šalia tavęs (net Jėzus nenori būti šalia tavęs ketvirtą valandą ryto!).

Tačiau tu mąstai: „Ką gi, tai sekina ir yra apgailėtina – man tikrai nepatinka tai daryti, – tačiau tokia tikriausiai yra Dievo valia mano gyvenimui. Tai tikriausiai dvasinga“. Keltą dieną, gal net savaičių, sugebi atsikelti ketvirtą valandą ir melstis, tačiau ne visą gyvenimą. Galiausiai liaujiesi tai daryti ir jautiesi kaltas. Po tam tikro laiko nustoji jaustis kaltas ir pradedi daryti ką nors kita. Taip išpainioji į tam tikrą ciklą: jaučiuosi kaltas, todėl

dar labiau stengiuosi praktikuoti pamaldumą, tačiau galiausiai tampu išsekęs ir nustoju tai daryti. Tada pasijuntu kaltas, kad lioviausi, ir užbur-tas ratas vėl kartojasi.

Mes mokome žmones, kaip išsigelbėti per malonę, tačiau dažnai nepamokome jų, kaip gyventi malone.

Dievo planuose saviugda yra tiek pat vertinga, kiek ir mėginimai save išgelbėti. Dievo planas yra ne tik išgelbėti mus malone, bet ir išmokyti mus gyventi malone. Dievas nori, kad Jo malonė vestų, saugotų ir įkvėptų mus kasdienybėje. Gyventi malone reiškia paklusti Dvasiai.

Tai priklauso ir nuo mokyimo, todėl reguliariai kalbu apie tai savo bendruomenėje: vienintelis būdas tapti tokia asmeniu, kokį Dievas tave nori matyti, yra leisti Dievo Dvasiai tarsi gyvojo vandens upei tekėti per tave.

Kuo labiau mano įpročiai formuojami pasipiktinimo, rūpesčių, godumo ar pranašumo prieš kitus pagrindu, tuo dažniau slopinama Šventoji Dvasia. Įpročius pakeisti reikia laiko ir išminties. Tačiau Dievo Dvasia yra atkakli. Mums tereikia bet kurią akimirką nuoširdžiai trokšti pasiduoti Dvasios vedimui. Mums nereikia bijoti Dievo atsakymo, nes atvira širdis niekada neturi baimintis, kad Dievas užsirūstins.

Kartą mažai žinomais keliais keliavau po šalies dalį, kurioje anksčiau nebuvau buvęs. Nuomojantis mašiną darbuotojas pasiūlė ir navigacijos sistemą. Mano atsakymas buvo greitas – „Ne. Nesiruošiu už tai papildomai mokėti. Galiu rasti kelią ir be to aparato“. Tačiau nuėjęs į stovėjimo aikštelę niekaip negalėjau surasti savo išsinuomoto automobilio! Teko apsisukus grįžti į nuomos punktą ir pasakyti tam darbuotojui, kad jau sugebėjau pasiklysti – nerandu mašinos. Tuomet nusprendžiau išsinuomoti ir navigacijos sistemą.

Iš mažo aparato sklido balsas, taigi net nereikėjo žiūrėti į ekraną ar sekti žemėlapi. Kažkas tiesiog sako tau, ką daryti, ir tau tereikia paklusti. Tu gali įsigyti navigacijos sistemą, gali girdėti balsą, tačiau tai dar nereikia, kad ja pasitiki. Jei ja tiki, darysi, ką ji liepia, ir, kai ji sakys: „Sukite į kairę“, suksi į kairę. Jei, girdėdamas: „Sukite į kairę“, širdyje galvoji: „O man atrodo, kad turėčiau sukti į dešinę“,

prisimink eilutę: *Kartais kelias, kuris žmogui atrodo teisingas, nuveda į mirtį* (Pat 14, 12).

Gyventi paklūstant Dvasios tekmei reiškia daryti tai, ką sako Jėzus. Žinau, kad pridarysiu daug kvailysčių ir man reikės Jo galios, tačiau sąmoningai formuoju savo tikslus ir sakau Jam: „Dieve, iš visų jėgų stengiuosi daryti tai, ką man liepi. Padėk man. Atiduosiu Tau savo gyvenimą ir laiką, paklusu Tau“. Jei tai nėra sąmoningas troškimas, tuomet geriau yra tai pripažinti.

Turite žinoti dar kai ką. Vienu momentu, vairuodamas, buvau įsitikinęs, kad tas moters balsas, sklindantis iš navigacijos sistemos, klysta. Ji nurodė sukti į kairę, o aš to nepadariau. Pasukau į dešinę, nes buvau tikras, kad ji klysta. Tuomet žavingas balsas tarė: „Perskaičiuojama. Kai tik galėsite, apsisukite“.

Žinojau, kad balsas neteisy, todėl... išjungiau navigacinę sistemą. Ta maža dėžutė turi privalumą – ją galima išjungti! Tačiau netrukus pasiklydau kaip avis, kuo neapsakomai džiaugėsi mano žmona. Taigi teko vėl įjungti tą moterišką balsu kalbančią dėžutę. Žinote, ką ji pasakė? „Argi nesakiau, kvaileli? Negi manai, kad dabar tau padėsiu? Tu mane atstūmei, taigi – pagalbos nelauk. Dabar pats ieškok kelio namo“. Ne, nieko panašaus. Ji tik ištare: „Perskaičiuojama. Kai tik galėsite, apsisukite“.

Tai – malonė. Bet kuriam iš mūsų Dievas pasakys: „Štai kelias namo. Kai tik galėsi, apsisuk“. Kai tik būsi pajėgus klausytis, kai būsi pasiruošęs pasiduoti, o tai vadinama atgaila, Jis ištars: „Aš parvesiu tave namo“. Tai – malonė.

Tinkama žinia nėra paprasčiausias pamokymas, kaip po mirties patekti į dangų. Tai nėra ir žmogiška išmintis, kaip tapti geresniu tėvu ar kaip sėkmingai dirbti. Teisinga žinia yra ši: kasdien mes vis labiau turime trokšti Dievo Dvasios ir ja sekti.

Tinkamos priemonės

Mėginsime įvertinti lyderystės aksiomą. Paprastai bažnyčių efektyvumas matuojamas pagal tai, kiek žmonių pritraukiama ir kiek pinigų surenkama. Jei šie skaičiai labai maži, pastorius gali likti be darbo. Tačiau daugelis norėtų gilesnių vertinimų. Būtų gerai suprasti, ar mums pavyksta sukurti bendruomenes, kuriose būtų ugdomas

šventumas, todėl svarbu nustatyti tinkamus kriterijus.

Kai augau, paklaustas „Kaip einasi tavo dvasinis gyvenimas?“, iš karto susimąstydavau apie „ramų laiką“. Jei tas ramus laikas būdavo reguliarus ir ilgas, savo dvasinį gyvenimą vertindavau labai gerai. Dvasinio gyvenimo matas man buvo pamaldus tikėjimo praktikavimas.

Kartais tai daroma ir bažnyčiose. Mėginant įvertinti dvasinį augimą, galima bandyti suskaičiuoti, kiek žmonių skaito Bibliją ar rašo maldos dienoraštį. Tai nebūtinai yra blogai, tačiau pamaldus tikėjimo praktikavimas nėra vienintelis dvasinio augimo kriterijus. Jėzaus dienomis žmonės, daugiausia laiko skyrę pamaldumui, buvo Rašto žinovai arba fariziejai (*Dėkoju tau, Dieve <...> aš pasninkauju du kartus per savaitę, atiduodu dešimtinę iš visko, ką įsigyju*), tačiau jie nebuvo dvasinio brandumo pavyzdžiai.

Kaip išmatuoti dvasinę brandą, kad pranašumas nebūtų fariziejų pusėje? Kartais bažnyčios vertina dvasinį progresą pagal išipareigojimų kiekį. Išipareigoti nėra tas pats, kas panašėti į Kristų. Tiesą sakant, kai žmonės sutelkia dėmesį į savo išipareigojimus, išdidumas visada čia pat. Tačiau, kai didžiausias dėmesys sutelkiamas į Kristų, išipareigojimas neatrodo toks didvyriškas dalykas, tai tampa natūralu.

Kai įsitikinau, kad kasdienių dvasinių disciplinų praktikavimas nėra geriausias tikėjimo matas, paklausiau Dailaso Vilardo, kaip jis rūpinasi savo siela. Jis čia pat atsakė, kad reguliariai užduoda sau du klausimus:

- Ar aš esu bent kiek mažiau irzlus šiomis dienomis?
- Ar aš greitai netenku drąsos, o gal visai nieko nesibaiminu?

Gera yra bandyti įvertinti žmonių įsitraukimą į įvairias bažnyčios veiklas: būrimąsi į mažas grupes ar tarnavimus, tačiau privalome mokyti juos matyti ir gilesnę savo sielų gerovės vertinimo perspektyvą. Kadangi kiekvienas turime silpnybių, kurių nematome, itin svarbu bendrauti su aplinkiniais žmonėmis, kurie galėtų padėti pamatyti tas sielos vietas, kurios akivaizdžios kitiems, bet nematomos pačiam. <...>

Tinkami būdai

Daugelis dvasinio augimo teorijų teigia, kad vadovaujantis tais pačiais metodais kiekvienas žmogus taip pat

augęs dvasia, tačiau taip nėra. Dievas sukūrė tave unikalų, todėl tu augsi kitaip nei kitas žmogus. Tai, kas padeda augti orchidėjai, pražudytų kaktusą, kas pamaitintų pelę, badu numarintų dramblių, tiesa? Taip, visiems reikalinga šviesa, maistas, oras ir vanduo, tačiau reikalingi skirtingi kiekiai ir sąlygos. Svarbu atrasti unikalias augti padedančias sąlygas, o ne su visais elgtis vienodai.

Įsivaizduokite gydytojo kabinetą, kur kiekvienas pacientas gauna tą patį nurodymą: „Išgerkite dvi aspirino tabletes“. Įsivaizduokite tėvus, kurie nusprendžia su visais savo vaikais elgtis vienodai: visus skatins tomis pačiomis priemonėmis, vienodu būdu baus, bet ar visiems vaikams patiks vienodi užsiėmimai?

Jei mes iš tiesų norime padėti kam nors atsiskleisti, turime tai daryti atsižvelgdami į jų unikalumą. Geriausias pavyzdys yra pats Dievas, nes Jis visuomet žino, ko reikia kiekvienam žmogui. Abraomą Jis paskatino išeiti pasivaikščioti, Eliją – pamiegoti, Juozapui leido įkristi į duobę, Adomui – nusidėti. Mozei leido 40 metų pailsėti, Dovydui įdavė arfą ir leido šokti, Pauliui – plunksną ir rankraštį. Jis susigrūmė su Jokūbu, ginčijosi su Jobu, šnabždėjo Elijui, išpėjo Kainą ir paguodė Hagarą. Jėzus buvo griežtas turtingam jaunuoliui, jautrus moteriai, pagautai svetimaui, kantrus su mokiniiais, kandus su raštininkais, švelnus su vaikais ir maloningas vagiui, kabėjusiam ant kryžiaus.

Dievas nesiekia dviejų žmonių ugdyti vienodai. Jis neužsiima „masine produkcija“, Jam rūpi kiekvienas.

Daug žmonių klausia eksperimentais laikomų knygų autorių ar radijo laidų vedėjų, pasakojančių, ką jie praktikuoja, ir mano, kad ir patys privalo tai daryti. Kai jiems nepavyksta to įgyvendinti (nes jie yra kitokie žmonės!), jie jaučiasi kalti, nepilnaverčiai ir dažnai nuleidžia rankas.

Dievas turi planą konkrečiai tau ir žino, kaip tai pasiekti. Tai bus kitoks planas, nei Jis yra sumanęs kitiems, todėl būsi laisvas ištirti ir sužinoti, kaip Dievas nori tave užauginti. Dvasinį augimą galima priskirti prie rankų darbo šedevrų, o ne prie masinės gamybos prekių. Dievas nekuria „vieno, visiems tinkamo dydžio“.

Kaip pavyzdį, pamastykime apie dienoraščio rašymą. Kartą, vienos konferencijos

apie dvasinį gyvenimą metu, paminėjęs šią praktiką išgirdau sunkius dūsavimus. Taigi paklausiau: „Kiek iš jūsų nemėgsta rašyti dienoraščio, niekada neužsirašote savo maldų ir gautų atsakymų?“ Nustebau, kad rankas pakėlė didesnė dalis klausytojų. Nustebino ir greitis, kuriuo rankos kilo aukšty. Aš dažnai kartodavau šį klausimą, bet rezultatai būdavo tokie patys, nors kartą to paklausiau ir žmonių, susirinkusių tobulinti rašymo įgūdžius!

Jei nenorite vesti užrašų, jums ši mintis patiks – Jėzus taip pat niekada nerašė dienoraščio. To nedarė nei Abraomas, nei Mozė ar Rūta. Visais laikais žmonės mylėjo Dievą net ir nepaimdami į rankas pieštuko ir lapo popieriaus. Šiandien kai kas net neišgali nusipirkti rašymui reikiamų įrankių. Tačiau žmonės vis tiek augo dvasiškai, tyrė savo sielas, kovojo su nuodėme ir mokėsi paklusnumo net ir nepildydami maldos žurnalų.

Vienas įtakingiausių XX a. krikščionių C. S. Lewisas yra sakęs, kad prieš savo atsivertimą jis rašė dienoraštį, bet ta-

pęs krikščionimi suprato, kad tokia praktika verčia jį koncentruotis į save, todėl nustojo jį rašyti.

Žinoma, jei užsirašant maldas ir atsakymus kam nors lengviau jausti Dievo artumą, tegul jie rašo, tačiau šis užsiėmimas nėra skirtas visiems. Mes skirtingai mokomės, kovojame su skirtingomis nuodėmėmis ir mus su Dievu sieja skirtingas ryšys.

Melsdamas už savo mokinčius, Jėzus nesakė: „Tegul jie visi vienodai praktikuoja tikėjimą“, bet meldė: *Tėve, tegul jie būna viena su Tavimi*. Pagrindinis atsidavimo Dievui rodiklis nėra *pamaldus* gyvenimas, bet paprasčiausiai – pats jūsų gyvenimas.

Bandyti augti dvasia, neįvertinant savo asmenybės, tas pats kaip „konvejerio principu“ auginti vaikus. Jei 36 kilogramus sveriantį gimnastą treniruosite lygiai taip pat kaip 136 kilogramus sveriantį priekinės linijos futbolo žaidėją, galiausiai turėsite du bevečius sportininkus, sveriančius po 86 kilogramus.

Šiuo metu esu įsitraukęs į programą, kuri padeda žmo-

nėms įvertinti savo temperamentą, atrasti dvasinį kelią, mokymosi stilių, suprasti dabartinį savo gyvenimo etapą, suvokti pagrindines savo nuodėmes bei moko gyventi nuo pirmadienio iki šeštadienio puoselėjant santykius su Dievu bei nuolat augant.

Jei norite greitai baigti pokalbį, užduokite žmonėms tokį klausimą: „Kaip sekasi jūsų dvasinė praktika?“ Daugelis žmonių pagalvotų apie trumpą sąrašą dalykų pavadinimu: „Turėčiau tai daryti, bet nedarau taip dažnai, kaip reikėtų, taigi jaučiuosi kaltas vien apie tai pagalvojęs“.

Štai alternatyvus klausimas: „Ką darydamas jautiesi gyvas?“ Kiekvienas žino, ką reiškia patirti pilnatvę, ir kiekvienas to ieško. Gal išgyveni šį jausmą stebėdamas saulėlydį ilgo pasivaikščiojimo metu ar skaitydamas nuostabią knygą ir mėgindamas kuo ilgiau išsaugoti perskaitytas mintis bei mėgaudamasis rašymo stiliumi? Gal tas jausmas užplūsta kalbantis ir daug juokiantis, su artimais draugais įsitaisius prie židinio? Gal pasakyti TAIP gyve-

nimui tave paskatina filmas arba žaidimas? O gal ilgas pasivažinėjimas? Gal tau patinka groti koku nors instrumentu ir pilnatvę jausti, kai užsiimi mėgstama veikla?

Dvasinė praktika taip pat yra veikla, kuria užsiimi, kad tave pripildytų Gyvenimo Dvasia.

Tobulas gyvybingumas, visiškas atsidavimas

Dvasinė praktika nėra saviugdos metodai ar veiksmas, kuriuos darau, kad išgyčiau dvasinį pranašumą. Džonas Veslis dvasinę praktiką įvardijo kaip „malonės priemonės“. Tai neatsiejama nuo gebėjimo „paleisti“ – Biblijoje tai įvardijama kitaip – „atsižadėti“.

Tai padeda man savo valią pavesti Dievo valiai. Tai tarsi laidai, kurie neveikiantį prietaisą sujungia su jėgos šaltiniu. Jie sujungia mane su gilesne ir galingesne realybe, sujungia mane su Jėzumi ir atveria gyvenimą, kuris teka tik iš Jo.

Henris Nouvenas mėgo atkreipti dėmesį į ryšį tarp mokinio ir disciplinos. Jis sakė: „Disciplina mūsų gyvenime sukuria erdvę, tačiau tai nėra paprasta erdvė, ji skirta Kristui ir kreipia mus eiti Jėzaus keliu“.

Jėzus dažnai nurodydavo tam tikrą sritį žmogaus gyvenime, kurioje reikėdavo ko nors atsisakyti. Moteriai, pagautai svetimaujančiai, Jis sakė: *Aš tavęs nepasmerkiu. Eik ir daugiau nenusidėk*. Turtingam jaunam valdininkui Jis liepė eiti ir parduoti visą savo turtą, pinigų išdalinti vargšams ir tuomet sekti Juo.

Tačiau mes niekada nesame vieni – Dievo Dvasia visuomet yra su mumis. Jėzus pats klūpėjo sode ir meldė: *Atitolink nuo manęs šitą taurę! Tačiau tebūnie ne kaip aš noriu, bet kaip Tu*. Jėzus buvo išgel-

bėtas, nes atsidavė Dievo valiai. Taip elgdamiesi bus išgelbėti ir visi Jo pasekėjai. Apaštalas Paulius rašė: *Jūs juk esate mirę, ir jūsų gyvenimas su Kristumi yra paslėptas Dieve. Kai pasirodys Kristus – mūsų gyvenimas, tada su Juo ir jūs pasirodysite šlovėje* (Kol 3, 3-4).

Neseniai mes su žmona nusprendėme lankyti šokių pamokas. Aš augau švediškoje kultūroje, baptistų šeimoje, ir mes nebuvo šokantys žmonės. Lankiau koledžą, kuriame buvo draudžiama šokti, tačiau mes esame vedę jau 25 metus, tad, manau, šokti dabar jau legalu. Turime puikų mokytoją, kuris, prieš pradėdamas pamokas, pasivedė mus į šalį ir tarė: „Turiu užduoti vieną svarbų klausimą. Kuris iš jūsų bus vedantysis šokėjas?“ Stojau tylą. Žinojau atsakymą, tačiau norėjau išgirsti žmonos mintis. Po kelių sekundžių tylos pro sukąstus dantis ji ištare: „Ves jis“. „O kas seks?“ – vėl paklausė mokytojas. Vėl trumpa tylą, o po to: „Seksiu aš“. Jai buvo sunku tai pasakyti dėl poros priežasčių: pirma, kai nesi vedantysis, negali kontroliuoti, o tai nėra lengva; antra, šokių srityje aš nesu kompetentingas lyderis.

Tačiau Jėzus yra kompetentingas lyderis. Ir gyvenimas prasideda, kai žmogus sušnabžda: „Jėzau, šiandien Tu vesk, o aš seksiu paskui Tave. Visi mano santykiai, mano kūnas, mano sveikata ir mano finansai yra Tavo rankose. Nenoriu stengtis susitvarkyti likusio savo gyvenimo, nenoriu pats bandyti išspręsti kiekvienos dienos problemas. Padėk man šiandien. Tu vesk, o aš seksiu“.

Kelias į šlovę eina per nušizeminimą. Vienintelis būdas pasiekti laisvę – pasiduoti. Jėzus yra kelias į gyvenimą.

Iš www.ctlibrary.com
vertė Eglė Rimkienė

Dvasinį augimą galima priskirti prie rankų darbo šedevrų, o ne prie masinės gamybos prekių.

JONAS AUKSABURNIS

Šventoji sielos ugnis

Kristus pasakė: *Aš atėjau uždegti žemėje ugnies ir taip noriu, kad ji jau liepsnotų!* (Lk 12, 49). Todėl ir Šventoji Dvasia pasirodė ugnies pavidalu. O mes tapome šaltesni kaip pelenai ir negyvesni už mirusius. Prieš akis mes turime šventojo Pauliaus pavyzdį, kuris pakilo iki paties dangaus, dargi virš visų dangų, kuris buvo stipresnis už stipriausią ugnį, kuris pergalingai žengė virš visko: virš aukštybių ir gilybių, virš

dabarties ir ateities, virš to, kas yra ir ko nėra (plg. Rom 8, 38-39). Jei šis pavyzdys tau rodytųsi per daug aukštas, tai tuo pačiu būtų ženklas religinio apsileidimo. Tu tvirtini negalėsiąs Pauliaus uolumo pasiekti. Geriau apie tai nesiginčyti, šventąjį Paulių šalia palikti ir į pirmuosius krikščionis išsižiūrėti, kurie turtus ir nuosavybę, savo rūpesčius ir žemišką užsiėmimą palikę, visiškai Dievui atsidavė, dieną ir

naktį Dievo žodžio skelbimu užsiėmė.

Ši dvasinė ugnis neleidžia žemiškiems troškimams ateiti, bet kreipia mūsų meilę į kitą sritį. Kas šią meilę kartą suprato, tas yra viskam pasiruošęs, jei reikėtų ir visų turtų atsižadėti, garbės paukštį palikti, net patį gyvenimą paaukoti. Šios ugnies karštis išiveržia į sielą, išstumia iš jos tinginystę ir padaro ją lengvesnę už plunksną. Toks žmogus nukreipia savo žvilgsnį nuo visų žemiškų dalykų, su giliausiu gailesčiu nuolatos verkia ir iš viso to ima sau stiprų vidinį džiaugsmą...

Net ir viešoji nusidėjėlė, kai šios ugnies buvo pagauta, tapo šventesnė už daugelį mergaičių. Ji buvo pripildyta karšto gailesčio, degė meile Kristui, laistė Kristaus šventąsias kojas savo ašaromis, jas šluostė savo palaidais plaukais ir išpylė ant jų tepalą. Tai buvo tik išoriniai ženklai. Jos sieloje buvo dar didesnis nuširdumas, ir tik vienas Dievas tai matė. Todėl su ja džiaugiasi ir tas, kuris apie tai girdi, ir džiaugiasi jos darbu bei atleidžia jai visas jos ankstesnias nuodėmes.

Jei mes, blogieji, taip sprendžiame, tai atsiminki-

me, ką Dievas savo meile jai suteikė ir kokiomis malonėmis dar prieš galutinį atlyginimą danguje už jos gailestį ją apdovanojo.

Kaip po stipraus lietaus oras apvalomas, taip ir po išlietų ašarų ateina džiugi tylą, ir tamsa, kylanti iš nuodėmės, yra išsklaidoma.

Ir mes, kurie vandeniui Dvasia buvome apvalyti, vėl iš naujo būsime apiplauti gailesčio ašaromis ir viešu nuodėmių išpažinimu, jei tai atlikime ne pasirodymui, kad mus matytų ir pagerbtų.

Iš kn. „Didžiųjų Bendrijos Tėvų mintys“

Atkelta iš 5 psl.

Dvasinio augimo planas

Gyvenimas, kai šaka yra tikrai sukibusi su vynmedžiu ir geria gyvybės syvus iš jo, nuskaistina širdį. Dvasios vaisiai yra natūralus rezultatas.

Pirmame savo laiške Petras rašo, kad *esame atgimę ne iš pranykstančios, bet iš nenykstančios sėklos gyvu ir amžinai pasiliekančiu Dievo žodžiu* (1 Pt 1, 23). Dievas yra gyvas! Jėzus yra realus, ir Jis dalyvauja mūsų mažuose reikaluose.

Pradėję melstis, mes bentarpiškai bendraujame su Dievu. Iš pradžių meldžiamės nedrąsiai, dėmesys klajoja nuo dieviškos malonės prie žemiškų buities ir darbo reikalų. Vieną akimirka mes mėgaujamės dieviška malone, o kitą – mūsų protai jau springs-ta nuo kūniškų troškimų...

Mūsų gyvenimas yra fragmentiškas. Mus saisto įvairūs išipareigojimai, kuriuos stengiamės vykdyti, esame nelaimingi, neramūs, isitempę ir bijome būti paviršutiniški. Tačiau laikui bėgant įgyjame vis daugiau patirties (nors kartais tai gali užtrukti), ir Dievas mums suteikia nuostabią ramybę. Mūsų esybės gelmėse įvykę pokyčiai atveria galimybę mums gyventi Dievo akivaizdoje nuolankiai Jį garbinant.

Tai ne ekstazė, bet gyvenimo ramybė, nesudrebinama gyvenimo kryptis. Džordžas Foksas sako, kad mes tampame tvirti vyrai ir moterys. Mes ugdomės įprotį ieškoti Dievo. Tai nėra perfekcionizmas, bet gyvenimas su Dievu. Melstis mums tampa vis paprasčiau. Po truputį suvokiame, kad nedrąsūs žvilgsniai į dangų ir nuolankumo atokvėpiai yra visa, ko reikia, kad mūsų širdis nuolat kryptų į Dievą. Net to nežinodami, mes mokomės gyventi su Dievu. Net jei pradžioje mūsų maldos formalios, jos sužadina mūsų dvasią garbinti.

Kasdienį mūsų gyvenimą papildo dangiška kryptis.

Taip mes laviname širdį gyventi su Dievu. Pasak T. Kelly, tai yra neskubančios ramybės ir jėgos gyvenimas. Tai paprasta ir nuostabu, tai pergalinga. Tai nematuojama laiku, bet užima visą mūsų laiką.

Mes, kaip Jėzaus mokiniai, nuolat mokomės gyventi, mylėti Dievą, mylėti savo sutuoktinį, auklėti vaikus, mylėti savo draugus, kaimynus, net ir savo priešus, gerai mokytis, pozityviai žvelgti į nesėkmes, gerai vadovauti verslui ir valdyti pinigus, ištraukti į bendruomenės gyvenimą, priimti atstumtuosius ir... gražiai numirti – *ars moriendi*. Išmokę gražiai gyventi, mes mokome to kitus. Tokia meilė formuoja Kristaus kūną.

Mums liepta padėti vienas kitam, kaip tik galime. Mums nepaprastai reikia mokytų dvasinių vadovų armijos, kurie galėtų su meile prieiti prie brangių žmonių ir padėti susivokti, kaip jiems gyventi tikėjimu konkrečiose situacijose. Mums reikia *apmokytų*, ne *diplomuotų* vadovų. Šiomis dienomis paplitusi mintis, kad pakanka baigti tam tikrus kursus, perskaityti tam tikrą skaičių knygų, gauti tam tikrą pažymėjimą, ir mes jau galime būti dvasiniai vadovai. Deja, tikrai norėčiau, kad būtų taip paprasta. Nes tik per praktiką, tik besimokydami, mes gyvensime kitaip – gyvensime teisumo, taikos ir džiaugsmo kupiną gyvenimą Šventojoje Dvasioje. Ieškodami mokytų dvasinių lyderių, mes ieškome gyvenimo kokybės – gebėjimo atleisti, kai skauda, maldos troškimo.

Čia mes ir susiduriame su sunkumais, mat daug kas mąsto, kaip pakeisti pasaulį, bet kur yra tie, kurie galvoja,

kaip pakeisti save? Žmonės iš prigimties gali norėti būti geri, tačiau labai retai jie yra pasirenkę daryti tai, kas keistų vidinį gyvenimą ir formuotų sielą. Panašėti į Kristų – tai nelengvas, visą gyvenimą trunkantis procesas.

Susivienijimo jėga

Taip natūraliai prieiname ir prie antros didelės darbo sferos – bažnyčios atnaujinimo. Jei bažnyčiose nevyks sunkus dvasios formavimo darbas, mes niekada neturėsime dvasiškai stiprių žmonių.

Pirmiausia, svarbu suvokti aplinkybes, kuriose dirbame. Bažnyčios dažnai serga „skubėjimo liga“. Daug žmonių yra ištroškę adrenalino, ir šių dienų dvasia verčia lipti, stumti ir stumdytis, triukšmauti ir skubėti. Bet dvasinis augimas nevyksta greitai, tai niekada nebūna greitas sandoris. Tai – kantrus ir daug laiko reikalaujantis rūpestis.

Kitas dalykas, su kuriuo susiduriame šiandien, yra krikščioniška pramogų industrija, prisidengusi šlovinimo kauke. Didelė mūsų šlovinimo kultūros dalis didžiausią dėmesį skiria pramogoms, pasilinksminimas ir pasitenkinimui. Tokia yra realybė.

Trečia problema: mes susiduriame su visus užvaldžiusiu vartotojišku mentalitetu, kuris į pirmą vietą iškelia žmogų: „Aš noriu, ko aš noriu, kai aš noriu, ir tiek, kiek aš noriu“. Žinoma, Dievas moko mus nusisukti nuo mūsų norų ir sutelkti savo dėmesį į tikrus poreikius, pavyzdžiui, į poreikį mirti sau, imti kryžių ir sekti Jėzumi.

Tai komplikuoja dvasinio formavimosi darbą bažnyčioje. Tačiau jei mano širdis, siela ir protas tebėra keičiami, jei

trokštu pažinti Jėzų, sekti Juo, tarnauti Jam ir panašėti į Jį, trauks prie tų, kurie siekia pažinti Jėzų, sekti Juo, trokšta tarnauti ir panašėti į Jį. Jėzaus grožį suvokęs žmogus nori jungtis, bendrauti, o kitus tiesiog traukia prie tokio žmogaus.

Tad kurkime „mažas bažnyčias bažnyčioje“ – *ecclesiola in ecclesia*. Kalbu apie giliai pasišventusius Dievui žmones, o ne apie atsiskyrimą, pasidalijimą ar naujų bažnyčių steigimą. Pasilikime toje bažnyčioje, kur esame, ir kurkime mažus šviesos centrus – leis-kime mūsų šviesai šviesti!

Prisiminkime tris istorines asmenybes ir jų sukurtas *ecclesiola in ecclesia*:

- **Filipas Jakobas Speneris (1635-1705) (XVII a. Vokietija) ir jo *collegia pietatis*.** Speneris, kuris laikomas Pietizmo tėvu, savo gyvenimą praleido studijuodamas ir mokydamas apie širdies atsivertimą ir šventą gyvenimą. Jo pamokslai jaudino klausytojus, todėl jie norėjo mokytis ir prašydavo su jais susitikti. Speneris pradėjo reguliariai vesti grupes tiems, kurie troško sekti Jėzumi. Pradžioje savo namuose, po to kitų žmonių namuose ir viešose vietose jis mokė žmones, troškusius gyventi šventai.

- **Džonas Veslis (1703-1791) (XVIII a. Anglija) ir jo draugijos, grupių susitikimai,** kur buvo teikiamos instrukcijos, mokomi naujai atsivertusieji. Žmonės būrėsi į bendruomenes bendrauti, o grupių susitikimuose būdavo išpažįstamos nuodėmės. Jie vyko meilės ir atsakomybės pagrindu.

- **Hansas Nielsenas Hauge (1771-1824) (XIX a. Norvegija) ir „vidaus misija“.** Šiam žmogui gyvenant Norvegijoje vyko dideli atgimimo judėjimai, bet – ir tai svarbiausia – Hauge skatino savo pasekėjus pasilikti valstybinėje liuteronų bažnyčioje. Jis įkūrė bažnyčioje mažesnes grupes ir jų darbą pavadino pamaldumo ir širdies formavimo „vidaus misija“.

Toks *ecclesiola in ecclesia* principas padeda žmonėms burtis į grupes ir bendrauti, tai stiprina bendruomenę. Taip atsiranda širdies, sielos ir proto vienybė, ryšys, kurio negalima nutraukti, stebuklingas rūpestis ir dalijimasis gyvenimu, ir tai padeda pačiomis sunkiausiomis aplinkybėmis.

Trečiasis mano patarimas bažnyčiai: *mokykimės kartu kentėti*. Tikiu, kad ateina kentėjimų laikai – tai rodo daug veiksnių, pavyzdžiui, auga visuotinis priešiškas krikš-

čioniškoms vertybėms. Neturėtume tuo stebėtis ar bandyti tai pakeisti. Mes turime kurti tvirtą bendruomenę, kad atėjus kančioms, neišsigastume, bet visi kartu stovėtume, melstumės ir kentėtume, kad ir kas lauktų mūsų kelyje. Kentėjimas kartu taip pat gali būti vienas iš būdų suvienyti Dievo žmones.

Atgal į pasaulį

Galiausiai prieiname ir prie kultūrinio atsinaujinimo temos arba to, kas vadinama „kultūriniu išipareigojimu“. Dvasios mokytojai daug rašo apie širdies lavinimą dviem priešingom kryptim: *contemptus mundi* – raginimą išsižadėti žemiškųjų dalykų ir ambicijų, ir *amor mundi* – siekti dieviško, bet skausmingo gailes-tingumo pasauliui.

Pradžioje Dievas „išrauna“ pasaulį iš mūsų širdžių – *contemptus mundi*: mes išva-duojami nuo poreikio siekti garbės ir valdžios, visi mūsų troškimai sužibėti, būti pripažintiems visuomenėje pradeda atrodyti menki ir nereikšmingi. Mes išmokstame nekontroliuoti ir nemanipuliuoti. Mes esame laisvi ir džiaugiamės gyvenimu be jokios klastos. Mes patiriame šlovin-gą atskyrimą nuo šio pasaulio ir jo pagundų.

O kai tampame laisvi nuo to, Dievas „ideda“ pasaulį atgal į mūsų širdį – *amor mundi*, kad mes kartu su Dievu apreikštume pasauliui begalinę Jo meilę. Mes vis labiau užjaučiame sužeistuosius ir atstumtuosius, meldžiamės ir tarnaujame kitiems su nauju užsidegimu, džiaugsmingai ir nesavanaudiškai. Mūsų širdyje jau telpa atstumtieji, telpa visi žmonės ir visa kūrinija.

Būtent *amor mundi* gražino Patriką į Airiją, nes jis suvokė Airijos gyventojų dvasinį skurdą. Būtent *amor mundi* paskatino Pranciškų Asyžietį nešti ramybę visiems žmonėms, gyvūnams ir visai kūrinijai. Būtent dėl to Elizabeta Frai atsirado Newgate kalėjimo pragare, būtent tai paskatino Viljamą Vilberfor-są visą gyvenimą dirbti, siekiant panaikinti vergiją. Tai nuvedė Tėvą Damijoną gyventi, kentėti ir mirti Molokai saloje tarp raupsuotųjų ir įkvėpė Motiną Teresę tarnauti didžiausiems vargšams Indijoje ir visame pasaulyje.

Būtent *amor mundi* įkvėpia milijonus paprastų žmonių, tokių kaip aš ir tu, skelbti Kristaus vardą savo kaimynams – tiems, kurie yra šalia mūsų.

Iš <http://www.ctlibrary.com>
vertė Asta Glinskaitė

AURELIJA UMBRASIENĖ

(Ne)vaisingos Onos istorija

Sventajame Rašte aprašyta ne viena istorija apie tai, kaip moterys negalėjo susilaukti vaikų, tačiau... galiausiai jų susilaukdamo. Nes Viešpats atsakydavo į jų maldas. Siūlau pažvelgti į vieną tokią istoriją apie Oną (žr. 1 Sam 1 sk.).

Ona nebuvo vienintelė vyro Elkanos žmona, nors jis ją labai mylėjo. (Tokios anuomet buvo tradicijos – vyras galėjęs turėti ne vieną žmoną, kaip ir dabar, deja, kai kuriose kultūrose). Kita žmona, Penina, nevaisingąją Oną užgauliodavo. Matyt, buvo dėl ko – dviejų moterų vyras labiau mylėjo Oną, bet ne tą, kuri jam pagimdė vaikų. Tad, atrodo, Penina norėjo atsigriebti: *Toji taip užgauliodavo ją [Oną], kad ji verkdamo ir nevalgydavo* (1 Sam 1,7). Taigi nevaisingoji Ona smarkiai sielvartavo: *Ona, ko verki? Kodėl nevalgai? Ko liūdi? Argi aš tau nesu vertesnis už dešimtį sūnų?*, – klausia jos mylintis vyras Elkana (8 eil.).

Esu linkusi galvoti, kad vyrai tais laikais nebuvo itin sentimentalūs. Vis tik šios istorijos herojus Elkana rodo pavydėtina švelnumą ir supratimą – jis visaip stengiasi paguosti savo žmoną ir, rodos, nebežino ko griebtis: kai su šeima (o Dieve, su dviem žmonomis ir vienos jų vaikais...) keliauja aukoti į šventyklą, vyras visuomet duoda Onai geriausiąją aukos dalį... Bet tai jos nepaguodžia.

Vildamasis, kad yra Onai brangus, Elkana, kaip pastebėjome, „išbando“ kitą būdą: *Argi aš nesu tau vertesnis už dešimtį sūnų?*

Sakytum, vyriška savimeilė? Kodėl gi ne, jeigu jie ištis mylėjo vienas kitą. Tačiau, manau, šiuo atveju Elkana tiesiog neriasi iš kailio dėl Onos ir, rodos, netgi „aukojasi“ – juk vaikai, o ypač sūnūs, tais laikais, buvo ir vyro pasididžiavimas, ne vien tik moters (šiuo atveju Onos) moteriškumo „išsipildymas“.

Tad, turint omenyje anuometinę Izraelio kultūrą, Elkana šiuo atveju rodo tikrai pavyzdinį palaikymą ir švelnumą mylimai žmonai...

Bet Onos nepaguodžia net ir tai. Nors ji patiria vyro meilę, dėmesį ir švelnumą – nevaisingumas ją slegia ir kelia didžiulį sielvartą. Be to, nevaisingumas tais laikais reiškė ir Dievo nemalonę.

Štai kodėl Penina jautėsi pranašesnė, o griežė dantį ant Onos, matyt, pavydėdama vyro meilės. Irgi skausmas...

Sunki istorija. Dviejų moterų skausmingos rungtynės. Viena kovoja dėl vyro meilės, kita – trokšte trokšta vaikų. Abi jaučiasi savotiškai pažemintos, nuskriaustos: viena – vyro, kita – Dievo.

Tačiau ko ši istorija moko mus? Iš Peninos galime pasimokyti, kaip nereikėtų elgtis. Greičiausiai ji nebuvo gero būdo moteris, turbūt priešingai, tačiau Viešpats ją laimino vaikais. Matyt, tai ir buvo paguoda jos gyvenime – nėra vyro meilės, bet yra vaikai. O tai reiškė, kad Dievas su ja, nes iščių vaisius – Jo palaiminimas. Galbūt ir šiandien daugeliui vienišų motinų didelė paguoda yra jų vaikai.

Tačiau Penina nuo Onos

skiriasi tuo, kad ji neina, kaip jos „varžovė“, išlieti širdies Dievui. Ji nori būti pranašesnė už nevaisingąją ir nuolat savo pranašumą pabrėžia piktais žodžiais žemindama kitą moterį. O apie Oną nerašoma, kad ji užgauliotų Peniną dėl to, jog toji vyro ne taip mylima, taigi ji neatsako į pikta tuo pačiu. Taigi šios moters skausmingomis aplinkybėmis reaguoją skirtingai: Penina užgaulioja ir erzina Oną (6-7eil.) ir taip elgiasi ne vienerius metus. Tuo tarpu Ona, girdėdama piktus Peninos žodžius, neatsakydavo tuo pačiu, nors jai buvo labai sunku: *po užgauliojimų ji verkdamo ir nevalgydavo* (7 eil.).

Kaip mes elgiamės skausmingomis aplinkybėmis? Kad ir kaip mums kartais būtų sunku dėl vienokios ar kitokios netekties, bėdos, visuomet galime rinktis: arba užgaulioti ir žeminti „kalduosius“, arba kantriai iškęsti sunkumus, susiklosčiusią situaciją. Kad ir kaip būtų sunku. Taip pat manau, jog Peninos ir Onos istorija primena tai, jog kiekvienas žmogus savo gyvenime patiria vienokį ar kitokį skausmą. Kiekvienas. Bet ne kiekvienas tų sunkumų akivaizdoje elgiasi vienodai.

Ona. Ji gali mėgautis vyro meile, tačiau neturi vaikų. Galiausiai tai tampa nebepakečiamu skausmu...

Ji taip liūdi, kad nevalgo, tik verkia. Ir štai ji tampa mums pavyzdžiu tuomet, kai pasuka į šventyklą. Melstis. Atverti pagaliau savo širdgėlą ir skausmą Dievui. Galbūt Ona savo skausme subrandino tikėjimą, kad Dievas gali dabar ją išklausyti:

Peninos ir Onos istorija primena tai, jog kiekvienas žmogus savo gyvenime patiria vienokį ar kitokį skausmą. Kiekvienas. Bet ne kiekvienas tų sunkumų akivaizdoje elgiasi vienodai.

Ona labai nuliūdusi meldėsi ir gaudžiai verkė. Ji davė įžadą: „Kareivių Viešpatie, jei Tu pažvelgsi į savo tarnaitės sielvartą ir mane atsiminsi, ir nepamirši manęs, bet duosi man sūnų, tai aš atiduosiu jį Viešpačiui per visas jo gyvenimo dienas, ir skustuvas nepalies jo galvos“. Ji ilgai meldėsi Viešpaties akivaizdoje, o Elis stebėjo jos lūpas. Ona kalbėjo savo širdyje, jos lūpos judėjo, bet balso nesigirdėjo. Todėl Elis palaikė ją girta ir tarė: „Ar ilgai būsi girta? Išsipagiriok“. Ona atsakė: „Ne, viešpatie, aš esu nelaiminga mo-

teris; aš negėriau nei vyno, nei stipraus gėrimo, tik išliejau savo širdį Viešpačiui. Nelaikyk savo tarnaitės Belialo dukra, nes iš didelio sielvarto ir skausmo aš kalbėjau“. Elis tarė: „Eik ramybėje, o Izraelio Dievas teįvykdo tavo prašymą“. Ji atsakė: „Duok savo tarnaitėi atrasti malonę tavo akyse“. Po to ji nuėjo, valgė ir nebeliūdėjo“ (10-18 eil.).

Esu tikra, kad geriausiai šios moters skausmą gali suprasti tos, kurios negalėjo ar negali susilaukti vaikų. Viešpats atsigręžia į Oną ir dovanuoja jai stebuklą. Gimsta Samuelis, kurį ji, kaip žadėjo, atneša į Dievo namus – kai tik kūdikis buvo nujunkytas, ji pašventė Viešpačiui.

Galbūt čia reikėtų baigti pasakoti, bet būtent dabar Ona pribloškia savo ištikimybę duotam žodžiui – ji, kaip žadėjo, atiduoda savo vaiką šventyklon! Ne, ne globos namams. Jos vaikelis auga kunigo priežiūroje ir iš jo išauga didis Izraelio pranašas, Viešpaties tarnas. Šiuo savo poelgiu Ona primena Abraomą, Šventajame Rašte vadinamą visų tikinčiųjų tėvu, – jis aukoją savo vienintelį sūnų Izaoką, kurio laukė ne vieną dešimtmetį... Išties Dievas neketino atimti sūnaus iš Abraomo, bet mėgino jį, ar šis pasiruošęs atiduoti Viešpačiui tai, ką turi brangiausio. Abraomas buvo pasiryžęs paaukoti ir dėlto susilaukė didelių Dievo pažadų ir palaiminimų (Pr 22 sk). Taigi Ona tam tikra prasme tampa Abraomo sekėja. Ji atiduoda Viešpačiui savo brangiausią turtą – išmelstą, ilgai lauktą vaikelį. Ir štai vėliau ji susilaukia daugiau vaikų, nes Viešpats ją laimina! (2 Sam 2, 21).

Kaip tuomet jautėsi Penina? Kaip ji elgėsi? Apie Peniną daugiau nieko nežinome, o štai Ona mums tapo tikėjimo pavyzdžiu. Savo skausme ji subrandino nuostabų tikėjimą. Tikėjimą, kuris Izraeliui dovanuoja didžiausią pranašą, o moterims – padaršinimą ir paguodą, kad Dievas gali nevaisingas iščias padaryti vaisingas. Viešpats atsako į paprastų moterų maldas – žinau, jog ir šiandien ne viena tikinti moteris gali papasakoti, jog meldė šio stebuklo, ir sulaukė...

Savo skausme Ona subrandino ir neįtikėtiną pasišventimą – ne kiekviena galėtų savo pirmagimį, ilgai lauktą ir išverktą, atiduoti į Dievo namus. Bet Ona atidavė, nes tikėjo, kad vaikai – tai Viešpaties palaiminimas, dovana ir turtas. Jie pirmiausia yra Jo.

Gerbrand van den Eeckhout. „Ona ir Elkana atveda Samuelį į šventyklą“

Pabaiga. Pradžia Nr. 12 (349)

JOHN STOTT

Evangelijos skelbimas per vietinę bažnyčią

BAŽNYČIA TURI IŠREIKŠTI SAVE

Bažnyčios žinia

Vietinei bažnyčiai nepakanka tik suprasti save ir atitinkamai organizuoti savo veiklą – ji turi aiškiai skelbti savo žinią. Evangelizacija pačia paprasčiausia reikšme – tai dalijimasis Evangelija, todėl norėdami apibrėžti, ką reiškia evangelizacija, turime apibrėžti, ką reiškia Geroji naujiena.

Nekyla jokių abejonių, kad Evangelijos esmė – pats Jėzus Kristus. Neįmanoma pamokslauti krikščioniškos Gerosios naujienos nekalbant apie Jėzų. Skaitome, kad kalbėdamasis su etiopu „Pilypas jam paskelbė Gerąją naujieną apie Jėzų“¹, o apaštalas Paulius sakė esąs „išrinktas skelbti Dievo Evangeliją <...> apie Jo Sūnų“². Be to, liudydami apie Jėzų visų pirma turime kalbėti apie Jo mirtį ir prisikėlimą. Dar kartą pacituosiu Pauliaus išymų apaštalo Evangelijos apibendrinimą: „Pirmiausia jums perdaviau tai, ką pats gavau: kad Kristus numirė už mūsų nuodėmes pagal Raštus; ir kad Jis buvo palaidotas, ir kad prisikėlė trečią dieną pagal Raštus; ir kad Jis pasirodė <...>“³. Mes paprasčiausiai nesidalijame Evangelija, jei nekalbame apie Dievo meilę, kurią Jis parodė siųsdamas Sūnų, kad Jis gyventų mūsų gyvenimą, mirtų už mūsų nuodėmes ir prisikeltų; ir kad per Jėzaus Kristaus auką visiems, kurie atgailauja ir įtiki, Jis atleidžia ir dovanuoja naują gyvenimą, laisvę bei bendrystę naujoje bendruomenėje. Į anglikonų primų rekomenduojamą Evangelijos skelbimo apibrėžimą įtraukti visi šie esminiai aspektai.

Tačiau kaip suformuluoti Gerąją naujieną pliuralistinėms mūsų pasaulio visuomenėms, kad ji atsakytų jų poreikius ir kad jos ją suprastų? Reikėtų vengti dviejų kraštutinumų.

Pirmą kraštutinumą pavadindčiau *visišku nelankstumu*. Kai kuriuos krikščionis žodžiai ir formuluotės tarsi supančioja, jie tampa Evangelijos stereotipo kaliniais. Jie gražiai ir tvarkingai supakuoja žinią, sandariai užklijuoja ir prikabina etiketę, tarsi ketintų platinti parduotuvėje. Ir tuomet, jei nevartojama jų pamėgta frazeologija (Dievo karalystė, Jėzaus kraujas, žmogaus išlaisvinimas, atgimimas iš nau-

jo, išteisinimas tikėjimu arba Kristaus viešpatavimas visatoje), jie tiesiai šviesiai pareiškia, kad Evangelija nėra skelbiama. Šie žmonės nepastebi, kad pačiame Naujajame Testamente apie Evangeliją kalbama labai įvairiai. Visi mano išvardyti variantai yra bibliniai, tačiau vartojama vaizdinga kalba, ir visi vaizdingi posakiai yra skirtingi, todėl neįmanoma jų suprakti į vieną paprastą koncepciją. Dėl to visiškai pagrįstai galime išplėtoti vieną ar kitą, priklausomai nuo to, kas tinka konkrečioje situacijoje.

Kitas kraštutinumas – *visiškas skystumas*. Prieš kelerius metus girdėjau vieną vyskupą sakantį: „Nėra tokio dalyko, kaip Evangelija vakuume. Neatsidūręs konkrečioje situacijoje net nežinau, kas yra ta Evangelija. Pirmą reikiu atsidurti kokioje nors situacijoje, o tuomet atrasi Evangeliją“. Jei jis turėjo galvoje, kad Evangeliją reikia pateikti tam tikrame kontekste, ne vakuume, ir kad Evangeliją turime susieti su kiekvienu žmogumi ir situacija, visiškai su juo sutinku; tačiau pasakymai, kad „nėra tokio dalyko, kaip Evangelija vakuume“ ir kad ją „atrاندi“ kiekvienoje situacijoje, akivaizdžiai perdėti. Šio kraštutinumo atstovai nepastebėjo, kad Evangelija Naujajame Testamente ne tik įvairiai apibūdinama, bet visuose apibūdinimuose yra ir bendrų dalykų (ypač apie išgelbėjimą per Jėzaus mirtį ir prisikėlimą). Kaip rašė profesorius A.M. Hunteris, – „Naujajame Testamente yra gili vienovė, dominuojanti virš visos įvairovės ir peržengianti ją“⁴.

Dievas siekia, kad Geroji naujiena apie Jėzų Kristų būtų pateikiama regimai ir žodžiais arba, kaip apibrėžė primai, skelbiama „žodžiais ir darbais“.

Ar yra trečias kelias? Taip, yra. Abu aprašytieji kraštutinumai parodo, ką svarbu išsaugoti. Pirmasis („visiškas nelankstumas“) teisingai pabrėžia, kad mes gavome Dievo apreikštą Evangeliją. Ji yra ir *paradosis* (tradicija, kurią reikia išsaugoti), ir *parathēkē* (užstatas, kurį reikia saugoti). Mes jos neišradome, tad neturime teisės redaguoti ar

klastoti. Antrasis kraštutinumas („visiškas skystumas“) teisingai pabrėžia, kad Evangeliją reikia pritaikyti prie konteksto, tai yra tinkamai susieti su kiekvienu konkrečiu asmeniu ar situacija. Kitaip žmonės ją laikys nesvarbia.

Todėl mes privalome kažkaip išmokti suderinti abu teisingus požiūrius. Mums tenka spręsti senovinio Žodžio ir modernaus pasaulio, to, kas buvo duota, ir to, kas palikta atvira, turinio ir konteksto, Rašto ir kultūros, apreikšimo ir derinimo su tam tikra situacija dialektikos problemą. Turime būti ištikimesni Raštui ir jautresni žmonėms. Rinktis tenka ne vieną arba kitą, bet abu požiūrius.

BAŽNYČIA TURI BŪTI SAVIMI

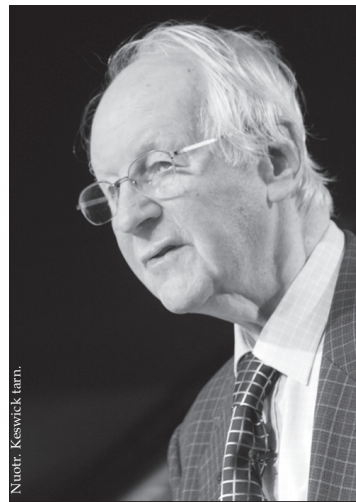
Bažnyčios gyvenimas

Bažnyčia turėtų būti nauja Dievo visuomenė, Evangelijos įsikūnijimas, Dievo karalystės ženklas, pavyzdys, kaip atrodo žmonių bendruomenė, kuriai Jis maloningai vadovauja.

Kitai tariant, Dievas siekia, kad Geroji naujiena apie Jėzų Kristų būtų pateikiama regimai ir žodžiais arba, kaip apibrėžė primai, skelbiama „žodžiais ir darbais“. Visi mokytojai žino, kad žmonės daug lengviau išmoka matydami ir patirdami, negu klausydami. Tiksliau, žodžiai ir darbai, klausymas ir matymas, yra neatskiriami. Iš tiesų taip yra skelbiant Evangeliją. Žmonės turi patys išvysti, kad Evangelija, kurią pamokslaujame, pakeitė mus. Kaip sakė Johnas Poultonas, – „krikščionys <...> turi atrodyti taip, apie ką kalba. Pirmiausia kalba žmonės, o ne žodžiai ar idėjos <...>. Iš esmės kalba žmogaus nuoširdumas“⁵. Ir priešingai, jei mūsų gyvenimas prieštarauja žiniui, skelbime nepatikimą Evangeliją. Evangelisto nuoseklumo stoka iš tikrųjų yra pati didžiausia evangelizacijos kliūtis.

Joks tekstas man nepadedą geriau suprasti, kaip tai siejasi su vietinės bažnyčios gyvenimu, negu 1 Jono 4, 12: „Dievo niekas niekada nėra matęs. Jei mylime vieni kitus, Dievas mumyse pasilieka, ir Jo meilė mumyse tobula tampa“. Dievas yra nematomas. Niekas niekada nėra Jo matęs. Visa, ką žmonės tėra matę, – tai Jo šlovės šmėstelėjimas, Jo esybės šviesa.

Dievo neregimumas sukelia tikėjimui didelių keblumų. Tai kė-

Nuotr. Kewick tarn.

lė keblumų žydams Senajame Testamente. Kaimynai pagonyms šaipydavosi, kad tie iš tiesų garbina neregimą Dievą. „Jūs sakote tik Dievą? – tyčiojosi jie. – Kur gi Jis? Užėikite į mūsų šventyklas ir mes parodysime jums dievus. Jie turi ausis ir akis, rankas ir kojas, burnas ir nosis. Bet kur yra jūsų Dievas? Mes Jo nematome. Cha cha cha!“ Žydams buvo sunku kęsti šias patyčias, todėl ir skundžiasi psalmininkas bei pranašas: „Kodėl turėtų sakyti pagonyms: „Kur yra jūsų Dievas?““⁶ Žinoma, Izraelis turėjo savo apologetiką. Pagonių dievai buvo niekas, tik žmogaus rankų darbas. Jie turėjo burnas, bet nekalbėjo, turėjo ausis, bet neklausė, turėjo nosis, bet neužuodė, turėjo rankas, bet nejaudė, turėjo kojas, bet nevaikščiojo⁷. Tuo tarpu Jahvė, nors (būdamas dvasia) neturi burnos, kalbėjo, nors neturi ausų, išklausydavo Izraelio maldas, ir nors neturi rankų, savo galinga jėga sukūrė visatą ir atpirko savo žmones. Tuo pačiu Dievo žmonės troško, kad Jis apsireikštų tautoms, kad Jį pamatytų ir įtikėtų.

Su ta pačia neregimo Dievo problema susiduriame ir šiais laikais, ypač su ja susiduria mokslinėje visuomenėje užaugintas jaunimas. Jie yra išmokyti viską ištirti penkiomis juslėmis. Visa, ko negalima empiriškai ištirti, jiems liepta įtarti ar net atmesti. Tad kaip gali būti logiška tikėti neregimą Dievą? „Jei tik išvysime Jį, – sako jie, – patikėsime“.

Kaip savo paties neregimumo problemą išsprendė Dievas? Visų pirma, Jis pasiuntė į pasaulį savo Sūnų. „Dievo niekas niekada nėra matęs, tik tai viengimis Sūnus, Tėvo prieglobstyje esantis, mums Jį apreikšė.“⁸ Dėl to Jėzus galėjo pareikšti: „Kas matė mane, matė Tėvą“⁹, o Paulius galėjo apibūdinti Jį kaip „neregimojo Dievo (regimą) atvaizdą“¹⁰.

Į šiuos argumentus žmonės paprastai atsako: „Tai tikrai

nuostabu, bet visa tai vyko beveik prieš du tūkstančius metų. Ar neregimas Dievas apsireiškia regimai *šiais laikais*?“ Apsireiškia. „Dievo niekas niekada nėra matęs“¹¹. Šią laišką eilutę Jonas pradeda lygiai tokiu pačiu sakiniu, kokį pavartojo evangelijos prologe¹², tačiau baigia ją kitaip. Evangelijoje jis rašė, kad „viengimis Sūnus <...> Jį apreikšė“, o laiške – „jei mylime vieni kitus, Dievas mumyse pasilieka, ir Jo meilė mumyse tobula tampa“. Kadangi Jonas sąmoningai pakartoja tą patį sakinį, tai gali reikšti tik viena: neregimas Dievas, kartą regimai apsireiškęs Kristuje, dabar regimai apsireiškia krikščionyse, *jei mylime vieni kitus*.

Dievas yra meilė pačia savo esybe ir apreikšė savo meilę dovanodamas savo Sūnų, kad Jis gyventų ir mirtų už mus. Dabar Jis mus kviečia būti meilės bendruomenė: mylėti vieni kitus kaip Jo šeimos narius – ypač nepaisant amžiaus ir lyties, rasės ir padėties – ir mylėti Jo mylimą susvetimėjusį, alkana, skurstantį ir kenčiantį pasaulį. Per tai, kaip mes mylime, Dievas šandien regimai apsireiškia.

Neįmanoma sąžiningai skelbti Dievo meilės Evangelijos, jei patys jos nedemonstruojame mylėdami vieni kitus. Tikriausiai niekas nekenkia Kristaus liudijimui labiau už bažnyčią, kurią skaldo pavydas, konkurencija, apkaltos ir pyktis, arba kuri rūpinasi tik savimi. Kuo skubiau tokiose bažnyčiose reikia atgaivinti sugebėjimą mylėti. Kaip parašyta vienos iš 1978 metų Lambeto konferencijos grupių ataskaitoje, – „Misija be atsinaujinimo yra veidmainystė“. Tik mums mylint vieni kitus pasaulis patikės, kad Jėzus yra Kristus, o mes – Jo mokiniai¹³.

Tokios yra keturios pagrindinės Evangelijos skelbimo per vietinę bažnyčią sąlygos. Pirmą, suvokdama savo dvigubą tapatybę bažnyčia turi suprasti save (teologiškai). Antra, sukurdamą dvigubą tapatybę atspindinčią misijos strategiją ji turi organizuoti (struktūriškai). Trečia, tiksliai pagal Raštą ir aktualiai šiuolaikiniam pasauliui išsakydama Evangeliją ji turi išreikšti save (žodžiu). Ir ketvirta, ji turi būti savimi (moraliai ir dvasiškai), visiškai pasikeisdama į meilės bendruomenę, kad per ją neregimas Dievas vėl regimai apsireikštų pasauliui.

Ištrauka iš kn. „Šiuolaikinis krikščionis“

¹ Apd 8, 35² Rom 1, 1. 3³ 1 Kor 15, 3–5⁶ Pvz., Ps 115, 2⁷ Pvz., Ps 115, 4–7⁸ Jn 1, 18⁹ Jn 14, 9¹⁰ Kol 1, 15¹¹ 1 Jn 4, 12¹² Jn 1, 18¹³ Jn 13, 35; 17, 21

Tešins. Pradžia Nr. 10 (347)

HAROLD A. NETLAND

Vienas Viešpats ir Gelbėtojas visiems?

Religinio pliuralizmo keblumai

Religinis pliuralizmas siūlo vertinti religijų įvairovę nekonstatuojant, kad tik viena religija yra teisinga, o kitos - klaidingos. Teigiama, kad visos didžiosios religijos yra daugiau ar mažiau teisingas ir legitymus būdas, kaip žmogui atsiliiepti į dieviškąją realybę. Taigi, religinio pliuralizmo požiūriu, religijos priimtinos tokios, kokios yra, ir pasaulyje, kupiname tarpreliginio varžymosi ir nesantaikos, tai skamba labai patraukliai.

Bet ar religinio pliuralizmo modelis tikrai pajėgus atlikti tai, ką žada? Laikantis šio modelio, būtų privalu padaryti bent jau tris dalykus: (1) pripažinti, kad įvairių religijų esminiai tikėjimo postulatai akivaizdžiai skiriasi; (2) įrodyti, kad skirtingos religijos žmogui atveria kelius pažinti tą pačią transcendentinę realybę, ir nėra viena religinė tradicija šiuo aspektu nėra išskirtinė; (3) aiškiai argumentuoti, kaip abu šie teiginiai gali būti suderinami. Johno Hicko siūlomas požiūris yra rimčiausias bandymas įvykdyti šiuos reikalavimus, bet, deja, nesėkmingas. Reiktų atkreipti dėmesį į du aspektus.

Vienas kitam prieštaraujantys religiniai postulatai visi kartu negali būti teisingi

Net ir religinio pliuralizmo šalininkai negalėtų paneigti to, kad, pagal jų požiūrį, daug nuosirdžių ir savo religijai atsidavusių tikinčiųjų yra klaidinami religinių postulatų. Kaip jau pastebėjome, įvairių religijų ortodoksiniai mokymai labai skirtingai, o kartais ir visiškai priešingai traktuoja aukščiausiąją dvasinę realybę. Kiekviena religija būtent savo mokymą laiko teisingu. Tačiau religinio pliuralizmo požiūriu, nėra viena religija negali būti laikoma išskirtinai teisinga. Todėl vienas kitam prieštaraujantys religijų teiginiai bandomi „išaiškinti“ taip, kad tilptų į religinio pliuralizmo rėmus.

Pažvelkime, pavyzdžiui, į esminius krikščionybės, islamo ir budizmo postulatus apie aukščiausiąją religinę esybę. Krikščionys tiki, kad aukščiausioji religinė esybė, aukščiausioji tikrovė, yra Trivienis Dievas – Tėvas, Sūnus ir Šventoji Dvasia – ir kad Jėzus Kristus buvo įsikūnijęs Dievo sūnus, visiškai žmogus ir visiškai Dievas. Mu-

sulmonai taip pat tiki vienu amžinuoju kūrėju Dievu, tačiau neigia, kad Dievas yra Trejybė ir kad Jėzus buvo įsikūnijęs Dievas. Zen budistai neigia bet kokio Dievo egzistavimą ir teigia, kad aukščiausioji tikrovė yra Sunyata, arba Tuštuma. Pagal Hicko religinio pliuralizmo modelį, krikščionių, musulmonų ir budistų religijas galima „suderinti“ tuo aspektu, kad jie visi tiki vienintele aukščiausiąją dievišką tikrovę, kurią Hickas vadina tiesiog Tikrove. Taigi vienu aspektu Hickas pripažįsta šias tris religijas, tačiau pakeičia esminius krikščionių, musulmonų ir budistų tikėjimo postulatus. Pagal Hicko modelį, vienintelė, tikroji ir galutinė dieviškoji esybė yra Tikrovė, o krikščionių Trivienis Dievas, musulmonų Alachas ir budistų Tuštuma yra tik tai jos įvaizdžiai ar atspindžiai, per kuriuos jie į tą Tikrovę atsiliiepia. Jeigu Hickas teisus, tuomet visų – ir ortodoksinių krikščionių, ir musulmonų, ir budistų – religiniai postulatai apie aukščiausiąją religinę esybę yra klaidingi.

Arba atkreipkime dėmesį į tai, kaip islamo ir krikščionybės religijose traktuojamas Jėzus iš Nazareto. Nors Jėzaus statusas labai aukštas ir krikščionybėje, ir islame, šios dvi religijos griežtai nesutaria dėl tikrosios Jo tapatybės. Krikščionys priima Jėzų kaip unikalų amžinojo, begalinio Dievo įsikūnijimą – Jėzus buvo tikras Dievas ir tikras žmogus. O musulmonai tai laiko piktžodžiovimu. Dar daugiau, krikščionys ir musulmonai nesutaria dėl Jėzaus nukryžiuavimo fakto, nes daugelis musulmonų aiškina, kad Korano sura 4,155-159 visiškai paneigia Jėzaus mirtį ant kryžiaus. Į tai negalima žvelgti pro pirštus, galvojant, kad tai tik menkas dviejų religijų nesutarimas dėl neaiškaus istorinio fakto, nes Jėzaus ant kryžiaus atliktas atpirkimas yra svarbiausia krikščionių išgelbėjimo žinios dalis. Taigi islamo ir krikščionybės religijos negali būti abi kartu teisingos Jėzaus iš Nazareto traktavimo klausimu. Bent vienas iš dviejų šių požiūrių turi būti klaidingas. Kaip jau minėjome, Johnas Hickas atneta ortodoksinių krikščionių mokymą, kad Jėzus buvo tikras Dievas ir tikras žmogus, ir siūlo metaforiškai aiškinti įsikūnijimo doktriną. Tačiau tokiu atveju reiktų daryti išvadą, kad ortodoksinių krikš-

čionių įsitikinimai dėl įsikūnijimo yra klaidingi. Esminis klausimas šiuo atveju yra toks: kurie įsitikinimai turi būti atmesti kaip klaidingi ir koku pagrindu tai reikia padaryti.

„Neišreiškiamumas“ yra nenuoseklus

Visai nekeista, kad Hickas dėl „neišreiškiamumo koncepcijos“, kurios jis laikosi religinės Tikrovės atžvilgiu, susilaukė daug kritikos. Neteikdamas pirmenybės nei asmeniniam, nei neasmeniniam aukščiausios religinės esybės traktavimo modeliui, Hickas teigia, kad nėra viena iš sąvokų ar koncepcijų, kurias mes vartojame religiniame diskurse, negali būti taikoma „neišreiškiamai“ Tikrovei.

„Sakydamas „neišreiškiamą“, aš turiu omenyje prigimtį, kuri pranoksta visas žmogiško suvokimo, patyrimo ir koncepcijų ribas. Todėl negalime pasakyti, ar Tikrovė yra asmuo ar ne asmuo, ar ji tikslinga ar netikslinga, substancija ar procesas, gera ar bloga...“¹

Dėl Hicko „neišreiškiamumo koncepcijos“ kyla mažiau siai trys problemos.

- Nors Hickas teigia, kad jokios mums įprastos religinės sąvokos ar koncepcijos negali būti taikomos Tikrovei apibūdinti, jis pats apie ją kalba prasminėmis sąvokomis.

- Anot Hicko, Tikrovė yra „visa ko šaltinis ir pagrindas“, „transcendentinė tikrovė“, „būtiną sąlygą mūsų egzistavimui ir aukščiausiam gėriui“, „į ją atsiliiepia religijos“, „ji daro poveikį žmonijai“, „turi universalų būvį“ ir t. t.

- Taigi Hicko „Tikrovė“ nėra jau tokia „neišreiškiamą“ ar neapibrėžiamą. Jis ją apibūdina prasminėmis sąvokomis, be to, pagal tokius apibūdinimus numanomas priežastinis ryšys tarp žmonijos ir Tikrovės.² Be to, ar yra prasmė teigti, kad Tikrovė yra, tačiau jai negalime taikyti jokių tam tikras sąvokų nusakančių sąvokų? Ar gali egzistuoti tam tikra objektyvi realybė, neturinti jokių substancialių savybių? Tuomet ją reiktų vadinti „agnostiška tyla“. Kam postuliuoti tokią „Tikrovę“ į pirmą vie-

lą? Kuo teiginys „X yra, bet X yra toks, kad jam negalima priskirti jokių substancialių savybių“ skiriasi nuo teiginio „X nėra“?³

Hicko nenuoseklumas labiausiai išryškėja, kai jis naudoja moralės kriterijų (išganymas / nušvitimas / išlaisvinimas / turėtų būti suprantamas kaip moralinis žmonių pasikeitimas, vis mažiau koncentruojantis į save ir labiau susitelkiant į Tikrovę). Tačiau sykiu Hickas nuolat tvirtina, kad Tikrovė netelpa į moralės kategorijų (tokių kaip gera ir bloga) ribas⁴. Tad jeigu Tikrovė netelpa į moralės kategorijas, ji nėra nei gėris, nei blogis, ir jokios moralinės koncepcijos negali būti jai taikomos, kaip tuomet žmogaus santykio su Tikrove kriterijumi gali būti „moralinis pasikeitimas“? Ar galima tokiu atveju daryti prielaidą, kad vienoks elgesys Tikrovės atžvilgiu yra tinkamas, o kitoks elgesys – ne? Norint tokiu būdu naudoti moralinį kriterijų, pati Tikrovė turi pasižymėti moralinėmis savybėmis, būti morali būtybė.

Hicko siūloma Tikrovės samprata neišvengiamai sugestionuoja, kad ta Tikrovė turėtų būti morali esybė. Hickas, nors ir stengdamasis apibūdinti Tikrovę tokiomis sąvokomis, kurios neteiktų pirmenybės jokiai religinei tradicijai, nejučia priskiria jai tam tikras teistines savybes (sąmoningas veikimas, sukūrimas, moralinis gerumas), nors ir teigia, kad tokios savybės Tikrovei negali būti taikomos. Keithas Yandellis gana taikliai apibūdina Hicko modelį: „protestantiškas modernizmas atmetus monoteizmą“ arba „sekuliarizmas su smilkalų kvapu“⁵.

Ar Dievas yra?

Yra du kritiniai klausimai, su kuriais susiduria bet kokia religinio pliuralizmo versija. Ar egzistuoja amžinasis Dievas kūrėjas? Kas yra Jėzus Kristus? Tradiciniai krikščionių atsakymai į šiuos klausimus nesuderinami su religinio pliuralizmo požiūriu. Religinis pliuralizmas turi prasmę – jeigu jis apskritai yra prasmingas – tik tai darant

prielaidą, kad esama didelio „religinio daugiaprasmiškumo“ ir teizmas nėra racionalesnis už neteistinius požiūrius. Religinio pliuralizmo astovas Peteris Byrne'as teigia:

„Pliuralistas privalo pagrįstai abejoti, ar tam tikros religijos dogmatika gali tapti interpretavimo priemone visai žmonijos religijai. Jokia konkreti religinė pasaulėžiūra nėra pajėgi tapti religijos interpretacijos pagrindu“⁶.

„Religinį daugiaprasmiškumą“ reiktų suprasti taip: aiškinti visatos ir žmonijos prigimtį vienodai racionaliai gali ir krikščionys teistai, ir Vedantos hinduistai, ir Teravados budistai.

Bet kodėl mes turėtume priimti tokią religinio daugiaprasmiškumo prielaidą? Dievo egzistavimo klausimas yra esminis vertinant bet kokias religinio pliuralizmo teorijas. Jeigu yra pagrįstų priežasčių tikėti, kad amžinasis kūrėjas Dievas yra, tada taip pat yra pagrįstų priežasčių atmesti Dievo egzistavimą neigiančias religijas (pvz. džainizmą, budizmą, tam tikras hinduizmo formas) kaip klaidingas. Ir tuomet tampa nebeįmanoma pritarti religinio pliuralizmo požiūriui, teigiančiam, jog visos religijos yra teisingos.

Ar iš tiesų tvirtinimas, jog „Dievas egzistuoja“ yra mažiau racionalus ar pagrįstas negu Dievo egzistavimo neigimas? Žinoma, Dievo egzistavimo klausimu esama didelės kontroversijos. Tačiau pati kontroversija dar nereikia, kad nėra viena perspektyva negali būti teisingesnė už kitas ar kad visi religiniai požiūriai yra vienodai gnoseologiškai pagrįsti. Daugybė šiuolaikinių filosofų įtikinamai tvirtina, kad yra rimtų priežasčių tikėti, jog amžinasis Kūrėjas Dievas egzistuoja⁷. Jeigu jie teisūs (o aš manau, kad taip ir yra), tuomet religinis pliuralizmas turi būti atmestas ir turi būti priimtas teizmas.

⁶ Peter Byrne, „It Is Not Reasonable to Believe that Only One Religion Is True“, 204.

⁷ Naudinga diskusija ir argumentai apie Dievo buvimą: Richard Swinburne, *The Existence of God* (2d ed.; New York: Oxford University Press, 2004); idem, *Is There A God?* (New York: Oxford University Press, 1996); Stephen T. Davis, *God, Reason and Theistic Proofs* (Grand Rapids: Eerdmans, 1997); Keith Yandell, *Philosophy of Religion*, 167–235; and Chad Meister and Paul Copan, eds., *The Routledge Companion to the Philosophy of Religion* (London: Routledge, 2007), 329–93.

³ Žr. John Hick, *A Christian Theology of Religions*, 27, 60, 63, 67.

⁴ John Hick, „Ineffability“, *Religious Studies* 36 (March 2000), 44.

⁵ Keith Yandell, „How to Sink in Cognitive Quicksand“, 194, and „Revisiting Religious Pluralism“, *Christian Scholar's Review* 31:3 (Spring 2002): 319.

¹ Žr. John Hick, *A Christian Theology of Religions*, 27

² Žr. Keith Yandell, *Philosophy of Religion* (London: Routledge, 1999), 71–72.

Atkelta iš 11 p.

(Ne)vaisingos Onos istorija

Tikriausiai tokios moterys kaip Ona būna didžiulių palaiminimu savo vaikams ir tuomet, kai šie užauga. Nes šitaip Dievu pasitikinčios moterys nemanipuliuoja vaikų dėmesiu jiems užaugus, o leidžia jiems tvarkytis savo gyvenimus patiems.

Vėliau Ona gieda nuostabias psalmes – per savo skausmingą patirtį ji pažino Viešpatį ir nuostabiai tai apgiedojo:

Ona meldėsi: „Mano širdis džiaugiasi Viešpatyje ir mano ragas išaukštintas Jame. Aš plačiai atveriu savo burną prieš savo priešus, nes džiaugiuosi Tavo išgelbėjimu.

Niekas nėra toks šventas, kaip Viešpats! Šalia Tavęs nėra kito ir nėra kitos uolos, kaip mūsų Dievas.

Nekalbėkite taip išdidžiai ir išūliai. Viešpats yra Dievas, kuris žino viską, ir Jis pasveria visus darbus.

Galingųjų lankas sulaužomas, o tie, kurie klumpa, apjuosiami jėga.

Sotieji parsisamdė už maistą, o alkanieji nurimo. Nevaisingoji pagimdė septynetą, o turinčioji daug vaikų nusilpo.

Viešpats numarina ir atgavina, nuveda į mirusiųjų buveinę ir vėl išlaisvina.

Viešpats padaro beturtį ir turtingą. Jis pažemina ir išaukština.

Jis pakelia iš dulkių vargdienį, iš sąslavų duobės iškelia vargšą; juos pasodina greta kunigaikščių ir leidžia paveldėti jiems šlovės sostą. Viešpačiui priklauso žemės pamatai, ant jų Jis pastatė pasaulį.

Melskimės Dievui ir mes, nes Jis girdi mūsų maldas. Mūsų ašaras jautriai surenka ir iš jų nuaudžia džiaugsmo skraistes...

Savo šventųjų kojas Jis palaikys, o nedoreliai nutilis tamsoje. Nė vienas nelaimės savo jėga.

Viešpats sudaužys į gabalus savo priešus. Jis sugriaudės prieš juos iš dangaus. Viešpats teis žemės kraštus. Jis duos jėgų savo karaliui ir išaukštins pateptojo ragą“ (1 Sam 2, 1-10).

Kadaise Ona meldėsi verkdamą, jos lūpos vos judėjo, o balso nesigirdėjo... Dabar ji plačiai atvėrė savo burną! Ašarų persunktos dienos jos gyvenime baigėsi.

Melskimės Dievui ir mes, nes Jis girdi mūsų maldas. Mūsų ašaras jautriai surenka ir iš jų nuaudžia džiaugsmo skraistes... Tikiu, ant jų dar nupiešdamas svajones. Kad išsipildytų.

JAUNIMO VASAROS STOVYKLA

PERKRAUTI

Data

Rugpjūčio 6-14d.

Vieta

poilsio namai "Tolieja"
Molėtų raj. Poviliškio km.
prie Ešerinio ežero

Kaina

350 LTL

Amžius

nuo 16 metų

Registracija

iki liepos 31d.

Paramos prašymai priimami

iki liepos 24d.

Registracija ir daugiau informacijos

www.btz.lt

Iškilius klausimams rašykite adresu jaunimas@btz.lt

PARODYK VAIKUI KELIA, KURIUO JIS TURI EITI, TAI IR PASENĖS JIS NENUKRYPS NUO JO.

Šventasis Raštas

www.kmok.lt Privati bendrojo lavinimo mokykla

KVIEČIAME MOKYTIS!

KVIEČIAME Į BAŽNYČIŲ SUSIRINKIMUS

VILNIAUS KRAŠTE

VILNIUJE – Giluzio 15 sekmadieniais 11 val., ketvirtadieniais 18.30 val.
PANEVĖŽYJE – Stoties 10 (2 a.) sekmadieniais 11 val., trečiadieniais 18.30 val.
UTENOJE – Aukštakalnio 62 (2 a.) sekmadieniais 11 val.
IGNALINOJE – Laisvės 32 (2 a.) sekmadieniais 10 val., trečiadieniais 18 val.
UKMERGĖJE – Vytauto 30/2 sekmadieniais 14 val.
ZARASUOSE – Šiaulių 32/61 sekmadieniais 12 val., trečiadieniais 18.30 val.

ANYKŠČIUOSE – J. Biliūno g. 7, (įėjimas iš kiemo pusės), sekmadieniais 10 val.
KUPIŠKYJE – Krantinės 10-12, sekmadieniais 15 val.
ROKIŠKYJE – Nepriklausomybės a. 25(3a.) sekmadieniais 12 val.
ŠVENČIONĖLIUOSE – Žemutinė 35b-28, sekmadieniais 10 val.
VISAGINĖ – Valstybinės kalbos mokymo centras, 3 kab. (Kosmoso 10/1) sekmadieniais 15.00 val.

KAUNO KRAŠTE

KAUNE – Vytauto pr. 3/ M. K. Čiurlionio g. 5, įėjimas iš M. K. Čiurlionio g. sekmadieniais 11 val., trečiadieniais 18.30 val.
JONAVOJE – Sodų 19 (įėjimas iš kiemo pusės) sekmadieniais 10 val., antradieniais 18.30 val.
ALYTUJE – ATĮ, 4 a. (Naujoji 17) sekmadieniais 11 val., trečiadieniais 18.30 val.

MARIJAMPOLĖJE – Vytauto 32 trečiadieniais 18 val., sekmadieniais 11 val.
KĖDAINIUOSE – Birutės 14 sekmadieniais 11 val., trečiadieniais 18 val.
DRUSKININKUOSE – V. Krėvės 5 sekmadieniais 10 val.
ELEKTRĖNUOSE – Rungos 14 (2 a.) sekmadieniais 11 val.
PRIENUOSE – Siauroji g. 5 sekmadieniais 12 val.
RASEINIUOSE – Jaunimo 2 sekmadieniais 11 val., antradieniais 18 val.

ŠIAULIŲ KRAŠTE

ŠIAULIUOSE – Filharmonijos salė (Aušros al. 15) sekmadieniais 11 val., trečiadieniais 18.30 val.
KURŠĖNUOSE – Daugėlių 83 sekmadieniais 11 val.
NAKMENĖJE – Nepriklausomybės 20 sekmadieniais 11 val.

RADVILIŠKYJE – Laisvės alėja 8 sekmadieniais 11 val.
TAURAGĖJE – Birutės g. 13 sekmadieniais 11 val.
PASVALYJE – Svalios g. 16 sekmadieniais 11 val.
SKUODE – J. Basanavičiaus g. 33 sekmadieniais 16 val.
AKMENĖJE – Laižuvo 3-10 antradieniais 20 val.
JURBARKE – Dariaus ir Girėno 120A sekmadieniais 15 val.
VENTOJE – Ventos g. 20-50 ketvirtadieniais 19 val.
PAPILĖJE – Rudens g. 16, šeštadieniais 11 val.
SKAUDVILĖJE – Tauragės g. 53, sekmadieniais 10 val.

UŽSIENYJE

DUBLINAS, AIRIJA – Evangeliška Dublino lietuvių bendruomenė, 28A Pearse Str., sekmadieniais 14 val.

Ganytojas

Redaktorius Valdas Bačkulis
Redakcinė kolegija:
Giedrius Saulytis,
Gabrielius Lukošius,
Anželika Krikštaponienė,
Darius Širvys,
Romas Tuominis.

Atsakingieji rubrikų redaktoriai:
„Dvasia ir žodis“,
„Naujienos“, „Kristaus mokymo pagrindai“,
„Evangeliija ir kultūra“,
„Pažintis“, „Paskutinis puslapis“ - Valdas Bačkulis;
„Priedas“, „Šeima“ - Žaneta Lazauskaitė;

„Krikščionybės istorija“ - Deimantas Karvelis

Dizainerės-maketuotojos:
Geda Žyvatkauskaitė
Miglė Kavaliukaitė

Stilistai-korektoriai:
Valdas Bačkulis
Žaneta Lazauskaitė
Edita Didenkienė
Miglė Kavaliukaitė

„Ganytojo“ redakcijų adresai:
Giluzio g. 15, 06202 Vilnius,
tel. (8-5) 240 63 24,
El. paštas:
ganytojas@btz.lt

Seniavos pl. 8A, 46386 Kaunas,
tel. (8-37) 39 07 90,
El. paštas:
redakcija@evangelija.lt

© „Ganytojas“. ISSN 2029-5030. Leidžia leidykla „Tikėjimo žodis“. Indeksas 960. 4 sp. I. Tir. 400 egz. Spausdino UAB „Logotipas“, Utenos 41a, 08217 Vilnius.